

PATVIRTINTA
Zarasų rajono savivaldybės tarybos
2023 m. vasario 10 d. sprendimu Nr. T-2

ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2023–2025 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

I SKYRIUS MISIJA IR VEIKLOS PRIORITETAI

Zarasų rajono savivaldybės 2023–2025 metų strateginis veiklos planas parengtas vadovaujantis Zarasų rajono savivaldybės 2022–2030 metų strateginiu plėtros planu (toliau – Strateginis plėtros planas) patvirtintu Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. liepos 8 d. sprendimu Nr. T-112 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės 2022–2030 metų strateginio plėtros plano patvirtinimo“.

Zarasų rajono savivaldybės strateginis veiklos planas yra rengiamas vadovaujantis Strateginio planavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 4 straipsnio 3 ir 5 dalių, 7 straipsnio 1 ir 4 dalių ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 14-1 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo“. Strateginio veiklos plano rengimo procesas susijęs su Savivaldybės biudžeto rengimu ir metiniu strateginiu veiklos planavimu. Strateginiame veiklos plane numatyti ne tik tikslai, uždaviniai, tačiau numatytos priemonės bei suplanuotas finansavimas iš skirtingų šaltinių. Strateginis veiklos planas parengtas siekiant efektyviai panaudoti turimus bei planuojamus gauti finansinius, materialiuosius ir darbo išteklius misijai vykdyti ir užsibrėžtiems tikslams pasiekti, atlikti veiklos stebėseną ir atsiskaitymą už rezultatus.

Zarasų rajono savivaldybės strateginis 2023–2025 metų veiklos planas – detalus institucijos veiklos planavimo dokumentas, kuriame, atsižvelgiant į esamą situaciją, suformuluota savivaldybės misija, nustatyti strateginiai tikslai, uždaviniai ir priemonės, aprašomos vykdomos programos, numatomos lėšos ir finansavimo šaltiniai joms įgyvendinti.

Strateginių plėtros ir veiklos planų poveikis savivaldybės plėtrai labai svarbus. Turėdama savivaldybės plėtros viziją, savivaldybės administracija gali sėkmingai ir kryptingai planuoti savo veiklą, turi daugiau galimybių pasinaudoti Europos Sąjungos fondų lėšomis ir iš anksto pradėti rengti reikalingą dokumentaciją.

Zarasų rajono strateginį veiklos planą 2023–2025 metams sudaro 7-ios programos. Kiekvienoje programoje išskirti veiklos tikslai, šiems tikslams pasiekti uždaviniai, suformuluotos priemonės ir konkretizuoti rezultatų pasiekimo rodikliai. Vadovaujantis metodika patvirtintame veiklos plane numatytos priemonės, projektai, rodikliai gali būti tikslinamos ir keičiamos pagal poreikį atsižvelgiant į biudžeto pokyčius metų eigoje.

Zarasų rajono savivaldybės, kaip institucijos, misija – gerinti rajono Savivaldybės gyventojų gyvenimo kokybę ir teikti kokybiškas paslaugas, atitinkančias rajono gyventojų bei svečių poreikius bei lūkesčius.

Zarasų rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane 2022–2030 metams vizijos įgyvendinimui buvo nustatyti šie prioritetai:

I prioritetas. Pažangios, konkurencingos ir tvarios ekonominės plėtros skatinimas.

Zarasų rajono savivaldybės investicinės aplinkos patrauklumo ir ekonominio potencialo didinimo srityje numatoma paruošti ekonominei bei verslo plėtrai esamas ar apleistas buvusias pramonės bei komercines teritorijas, pašalinant inžinerinės infrastruktūros trūkumus ir taikant

priemonės, mažinančia neigiamą ekonominės veiklos poveikį aplinkai, parengti ir pristatyti jas investuotojams. Šie veiksmai bus vykdomi kaip kompleksiniai funkcinės zonos VIZA elementai, skirti investicijų pritraukimui bei darbo vietų kūrimo skatinimui.

Verslo plėtra bus palaikoma plėtojant viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimą, gerinant darbo jėgos kokybę ir jos mobilumą. Bus teikiama parama verslo plėtrai, metodinė ir techninė pagalba verslo įmonėms ir verslininkams, ugdomas gyventojų, ypač jaunimo ekonominis ir socialinis verslumas, finansinis raštingumas naudojant įvairias institucines formas bei metodus.

Zarasai turi didelį potencialą kultūrinio ir aktyvaus poilsio turizmo srityje, tai sąlygoja rekreaciniai ištekliai, jau sukurta kultūrinio turizmo ir aktyvaus poilsio infrastruktūra, susiformavę turistų srautai. Vystant turizmo sektorių, bus plėtojamas aktyvaus poilsio paslaugų ir pramogų, pažintinio, vandens turizmo infrastruktūra.

Žemės ūkio sektorius Zarasų rajone išliks svarbia ekonominės veiklos dalimi, bus siekiama išlaikyti esamą žemės ūkio produkcijos gamybos struktūrą.

II prioritetas. Gyvenimo kokybės gerinimas, plėtojant paslaugų kokybę ir prieinamumą.

Viešųjų paslaugų kokybė ir prieinamumas yra vienas iš pagrindinių gyvenimo kokybės elementų. Šiuo metu vykstantys aktyvūs procesai viešųjų paslaugų teikimo srityje („Tūkstantmečio mokyklų“ programa, sveikatos priežiūros tinklo reforma, perėjimas nuo institucinių prie bendruomeninių paslaugų ir kt.) sąlygoja paieską būdų, kaip pasinaudoti galimybėmis modernizuoti socialinės apsaugos, sveikatos priežiūros, švietimo, sporto, kultūros įstaigų infrastruktūrą, diegti šiose įstaigose inovacijas, informacines sistemas bei elektronines paslaugas, pritraukti jaunus, kvalifikuotus specialistus į Zarasų rajono savivaldybę, didinti neformaliojo švietimo prieinamumą, skatinti gyventojų sveiką gyvenimą bei fizinį aktyvumą, užtikrinti socialinę apsaugą visoms labiausiai pažeidžiamoms gyventojų grupėms, kurti vaikui ir šeimai palankią aplinką.

Kultūros srityje bus vystomos partnerystės su kitais sektoriais (sveikatos, švietimo, verslo ar kt.) ir vietos bendruomene, siekiant didinti kultūros ir meno įstaigų veiklos kokybę, efektyvumą ir prieinamumą. Labai svarbu panaudoti susiformavusį kūrybinių industrijų potencialą, ypač meno srityje, kuriant ir stiprinant meno rezidencijas, plėtojant neformalųjį švietimą meno srityje, pasitelkiant meno sektorių turizmo paslaugų plėtrai. Nevyriausybinės organizacijos ir bendruomenės turi tapti kultūrinių iniciatyvų plėtotojai ir mokymosi visą gyvenimą iniciatoriais.

Viena iš pagrindinių tikslinių grupių yra žmonės su negalia. Jų aptarnavimui būtų vykdomas infrastruktūros pritaikymas universalus dizaino principu.

Bus teikiamas prioritetas nestacionarių socialinių paslaugų plėtrai, sudarytos sąlygos alternatyvių stacionarių globai socialinių paslaugų vystymui: dienos centrai, „apsaugotas būstas“, savarankiško gyvenimo namai, socialinės reabilitacijos centrai, grupinio gyvenimo namai, „atokvėpio paslauga“ – trumpalaikė socialinė globa, vaikų krizių centrai ir pan.

III prioritetas. Darnios aplinkos ir modernios viešosios infrastruktūros vystymas.

Siekiant darnios aplinkos rajone, bus didinamas mažiau taršių energijos šaltinių panaudojimas ir atliekų tvarkymas, vykdomas aplinkosauginis gyventojų švietimas, individualių rūšiavimo kontenerių naudojimo plėtra, didesnis dėmesys skiriamas žaliųjų plotų priežiūrai, saugojimui ir plėtrai. Tam pasitarnaus viešųjų erdvių sutvarkymas, miestų ir miestelių centrinių aikštelių atnaujinimas ir pritaikymas rekreacijai bei turizmui.

Viešosios infrastruktūros plėtros srityje Zarasų rajono savivaldybė gerins kelių infrastruktūros būklę.

Vystant rajono viešąją infrastruktūrą, bus plėtojama apšvietimo infrastruktūra kaimiškose vietovėse, kas didintų gyventojų saugumą, plėtojami energijos efektyvumą didinantys pastatų modernizavimo projektai, vandens tiekimo ir buitinių bei paviršinių nuotekų infrastruktūros plėtros projektai, naudojami bei skatinama naudoti alternatyvius ir atsinaujinančius energijos šaltinius, plėtojamas ekologinių inovacijų atsiradimas bei naudojimas.

IV prioritetas. Atsakinga bendruomenė ir piliečiams atvira savivalda.

Viešojo valdymo efektyvumo didinimo srityje bus gerinama informacinių technologijų bazė, diegiamos įvairios programos, atnaujinami Zarasų rajono savivaldybės ir įstaigų interneto

tinklalapiai, tobulinamos teikiamos elektroninės paslaugos. Bus siekiama lygių teisių įgyvendinimo, korupcijos mažinimo, administracinės naštos mažinimo, tobulinamas teritorinis, finansinis bei strateginis planavimas, vykdomi Zarasų rajono savivaldybės administracijos darbuotojų, politikų, Zarasų rajono savivaldybės įstaigų darbuotojų ir vadovų mokymai, organizuojamas kvalifikacijos kėlimas.

Bus skatinamas Zarasų rajono savivaldybės jaunimo organizacijų, neformalių jaunimo grupių, su jaunimu dirbančių organizacijų bendradarbiavimas, bendradarbiavimas su Zarasų rajono savivaldybės administracija bei kitomis šalies ir užsienio jaunimo organizacijomis. Svarbu tai, kad bus skatinamas jaunų žmonių įsikūrimas rajone gerinant būstų įsigijimo sąlygas, skiriant žemės sklypus būsto statybai.

Siekdama didinti nevyriausybinių sektoriaus įtrauktį, Zarasų rajono savivaldybė skatins aktyviai veikti nevyriausybines, bendruomenines, jaunimo organizacijas, jaunimo neformalias grupes, plėtos mobilų darbą su jaunimu, steigs atviras jaunimo erdves ar centrus, skatins jaunimo verslumą, didins jo užimtumą, taikant naujus, inovatyvius metodus.

II SKYRIUS

SAVIVALDYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ IR ĮSTAIGŲ PLANUOJAMOS PASIEKTI PAGRINDINIŲ VEIKLOS RODIKLIŲ REIKŠMĖS

Vadovaujantis strateginio valdymo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 4 straipsnio 3 ir 5 dalių, 7 straipsnio 1 ir 4 dalių ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 141 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo“, 179 punktu veiklos plane turi būti savivaldybės valdomų įmonių planuojami pasiekti pagrindiniai veiklos rodikliai, viešųjų įstaigų, kurių savininkė yra savivaldybė arba kai savivaldybė turi 50 procentų ir daugiau balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, planuojami pasiekti pagrindiniai veiklos rodikliai.

1 lentelė.

Uždarnosios akcinės bendrovės „Zarasų būstas“ direktoriui nustatytos veiklos užduotys ir vertinimo rodiklių dydžiai 2023–2025 metams

Eil. Nr.	Veiklos užduotis	Vertinimo rodiklio dydis		
		2023 m.	2024 m.	2025 m.
1.	Administruoti daugiabučius gyvenamuosius namus	137 vnt.	137 vnt.	140 vnt.
2.	Atlikti administruojamų gyvenamųjų namų apžiūras	590 vnt.	600 vnt.	610 vnt.
3.	Didinti paslaugos gavėjų pasitenkinimo teikiamomis paslaugomis lygį bei mažinti vartotojų skundų skaičių	Pagrįstų skundų kiekis – ne daugiau kaip 5 per metus	Pagrįstų skundų kiekis – ne daugiau kaip 4 per metus	Pagrįstų skundų kiekis – ne daugiau kaip 3 per metus
4.	Smulkių statybos ir remonto darbų atlikimas	65 tūkst. Eur	75 tūkst. Eur	85 tūkst. Eur

2 lentelė.

Uždarnosios akcinės bendrovės „Zarasų vandenys“ direktoriui nustatytos veiklos užduotys ir vertinimo rodiklių dydžiai 2023–2025 metams

Eil. Nr.	Rodiklis	2023 m.	2024 m.	2025 m.
1.	Vartotojų prisijungusių prie centralizuotų vandentiekio tinklų	25 nauji vartotojai	7 nauji vartotojai	3 nauji vartotojai
2.	Vartotojų prisijungusių prie centralizuotų nuotekų tinklų	70 naujų vartotojų	40 naujų vartotojų	10 naujų vartotojų

3 lentelė.

Uždarnosios akcinės bendrovės „Zarasų autobusai“ direktoriui nustatytos veiklos uždutys ir vertinimo rodiklių dydžiai 2023–2025 metams

Eil. Nr.	Rodiklis	2023 m.	2024 m.	2025 m.
1.	Užtikrinti naujų, alternatyvių keleivių vežimui, veiklų kūrimą, kad būtų užtikrintas įmonės nuostolių mažėjimas	10 proc.	10 proc.	10 proc.

4 lentelė.

Viešosios įstaigos Zarasų turizmo ir verslo informacijos centras direktoriui nustatytos veiklos uždutys ir vertinimo rodiklių dydžiai 2023–2025 metams

Eil. Nr.	Rodiklis	2023 m.	2024 m.	2025 m.
1.	Verslininkams, verslo įmonėms, asmenims, ketinančioms pradėti verslą, investuotojams suteikta nemokamų konsultacijų, metodinių paslaugų, mokymų, seminarų, skaičius (vnt. per metus)	10	10	10
2.	Organizuotų seminarų, informavimui apie ES paramos galimybes SVV plėtrai, (pakviečiant lektorius) sk., seminaruose dalyvavusių asmenų sk.	4	4	4
3.	Verslo dienos renginio organizavimas, sk.	1	1	1
4.	Dalyvauta tarptautinėse /respublikinėse turizmo parodose, sk.	5	5	5
5.	Turistų skaičiaus augimo dalis, proc.	1	1	1
6.	Naujų regioninių maršrutų sukūrimas ir viešinimas. Maršrutų sk./ viešinimo priemonių sk.	2/2	2/2	2/2

5 lentelė.

Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninė direktoriui nustatytos veiklos uždutys ir vertinimo rodiklių dydžiai 2023–2025 metams

Eil. Nr.	Veiklos uždutis	Vertinimo rodiklio dydis		
		2023 m.	2024 m.	2025 m.
1.	Plėtoti reabilitacines ir SPA paslaugas, sanatorinio gydymo paslaugų skaičius, vnt.	1	2	1

Eil. Nr.	Veiklos užduotis	Vertinimo rodiklio dydis		
		2023 m.	2024 m.	2025 m.
2.	Rengti ir sukurti paskatų sistemą, siekiant pritraukti sveikatos priežiūros specialistus (planas/programa) vnt.	1	-	-
3.	Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, diegti naujas paslaugas bei didinti jų prieinamumą, įkuriant Sveikatos centrą. įkurtas Sveikatos centras, vnt.	1	-	-

6 lentelė.

**Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Pirminės sveikatos priežiūros centras
direktoriui nustatytos veiklos užduotys ir vertinimo rodiklių dydžiai 2023–2025 metams**

Eil. Nr.	Veiklos užduotis	Vertinimo rodiklio dydis		
		2023 m.	2024 m.	2025 m.
1.	Atnaujinti medicinos punktus, vnt.	1	1	1
2.	Sukurtas mobilių sveikatos priežiūros paslaugų teikimo komandų skaičius, vnt.	1	1	-
3.	Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, diegti naujas paslaugas bei didinti jų prieinamumą, įkuriant Sveikatos centrą. įkurtas Sveikatos centras, vnt.	1	-	-

**III SKYRIUS
UTENOS REGIONO PLĖTROS PLANO PAŽANGOS PRIEMONĖS**

Zarasų rajono savivaldybės administracija kartu su švietimo įstaigomis 2023 m. pradės įgyvendinti regionines pažangos priemones:

1. LT029-01-03-02 „Visos dienos mokyklos modelio pritaikymas formalaus ir neformalaus švietimo integracijai“. Siekiant spręsti Utenos regiono plėtos plane nustatytos problemos „Nepakankama švietimo paslaugų kokybė ir prieinamumas“ gilumines priežastis, priemone bus įgyvendinta veikla: visos dienos mokyklos erdvių sukūrimas ir pritaikymas ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio bei pagrindinio ugdymo programoms vykdančiose švietimo įstaigose (vidaus patalpų remontas, rekonstrukcija, modernizavimas ir pritaikymas visos dienos mokyklų veikloms, lauko edukacinių erdvių įrengimas, visos dienos mokyklos veikloms vykdyti reikalingų priemonių įsigijimas).

2. LT029-01-03-01 „Ugdymo prieinamumo atskirtį patiriantiems vaikams didinimas“ bus sprendžiamos Utenos regiono plėtos plano 2 problemos „Nepakankama švietimo paslaugų kokybė ir prieinamumas“ giluminės priežastys: mažesnė nei šalyje ikimokyklinio ugdymo, ypač 3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalis, kurią nulemia ikimokyklinio ugdymo vietų trūkumas dėl nepakankamo ikimokyklinio ugdymo infrastruktūros talpumo (pajėgumo), ypač miesto vietovėse; maža gyventojų tankio ir žemo urbanizacijos lygio (nutolusių kaimiškų vietovių gausa) sąlygoti švietimo paslaugų prieinamumo netolygumai dėl nepakankamos vaikų pavėžėjimo į / iš ugdymo įstaigas paslaugų teikimo; nepritaikyta bendrojo ugdymo (BU) įstaigų aplinka įvairias fizines negalias turinčių vaikų, jų tėvų/globėjų, mokyklų personalo poreikiams. Nustatytos problemos priežastys neleidžia užtikrinti tinkamo ugdymo paslaugų prieinamumo visame regione, ypač atskirtį ar socialines rizikas, dėl kurių kyla grėsmė patirti socialinę atskirtį, patiriantiems vaikams.

5 lentelė.

Zarasų rajono savivaldybės projektai Utenos regiono plėtros plano pažangos priemonių plane

Eil. Nr.	Projekto pavadinimas	Projekto vertė Eur.
1.	Bendrojo ugdymo prieinamumo didinimas Zarasų rajono savivaldybėje	1 804 510,29
2.	Visos dienos mokyklos modelio diegimas Zarasų r. savivaldybės mokyklose	484 785,62
3.	Ikimokyklinio ugdymo prieinamumo didinimas Zarasų rajono savivaldybėje	795 614,00
Iš viso:		3 084 909,91

IV SKYRIUS PROGRAMOS

Zarasų rajono savivaldybė, siekdama įgyvendinti Strateginiame plėtros plane numatytus tikslus, uždavinius ir priemones, parengė trumpalaikį 2023–2025 metų strateginį veiklos planą, kuriame nurodyti svarbiausi Zarasų rajono savivaldybėje planuojami darbai, projektai, veiklos rodikliai. Strateginį veiklos planą sudaro 7 programos:

Aplinkos ir kraštovaizdžio apsaugos programa (01).

Švietimo (formalaus ir neformalaus) programa (03).

Inžinerinės infrastruktūros programa (06).

Kultūros plėtros programa (08).

Socialinių paslaugų, paramos ir sveikatos priežiūros programa (09).

Verslo ir investicijų programa (13).

Viešojo ir vidaus administravimo programa (14).

Zarasų rajono savivaldybės 2023–2030 metų veiklos plano priemonėms įgyvendinti bus naudojamos Zarasų rajono savivaldybės biudžeto, valstybės biudžeto, Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitos lėšos, kurios apima privačias lėšas, kitų finansavimo mechanizmų lėšas.

6 lentelė.

2023–2025 metų asignavimų ir kitų lėšų pasiskirstymas pagal programas (tūkst. eurų)

Eil. Nr.	Programos kodas ir pavadinimas	2023 metų asignavimai		Numatomi 2024 metų asignavimai	Numatomi 2025 metų asignavimai
		iš viso	iš jų darbo užmokesčiui		
1.	Aplinkos ir kraštovaizdžio apsaugos programa	3 605,3	23,1	3 696,5	3 983,2
2.	Švietimo (formalaus ir neformalaus) programa	10 212,5	7208,0	11 470,9	11 398,9
3.	Inžinerinės infrastruktūros programa	2 934,9	795,6	3 837,3	5 461,8
4.	Kultūros plėtros programa	2 708,1	2566,7	3 052,7	3 507,7
5.	Socialinių paslaugų, paramos ir sveikatos priežiūros programa	10 849,1	2097,7	10 950,2	12 244,7
6.	Verslo ir investicijų programa	1 047,6	0,0	1 833,4	1 865,0

7.	Viešojo ir vidaus administravimo programa	5 393,3	2898,8	5 674,4	5 706,0
Iš viso:		36 750,9	14 732,6	44 167,3	40 568,0
Iš jų regiono plėtros plano pažangos priemonių lėšos		403,3	0,0	1398,1	727,5

Aplinkos ir kraštovaizdžio apsaugos programa (kodas - 01)

(programos pavadinimas)

PROGRAMOS APRAŠYMAS

Biudžetiniai metai	2023 m.
Asignavimų valdytojai (kodai)	Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktorius (188753461); Zarasų rajono savivaldybės administracijos Antalieptės seniūnijos seniūnas (302783128); Zarasų rajono savivaldybės administracijos Antazavės seniūnijos seniūnas (302783167); Zarasų rajono savivaldybės administracijos Degučių seniūnijos seniūnas (302783174); Zarasų rajono savivaldybės administracijos Dusetų seniūnijos seniūnas (302783181); Zarasų rajono savivaldybės administracijos Imbrado seniūnijos seniūnas (302783224); Zarasų rajono savivaldybės administracijos Salako seniūnijos seniūnas (302783270); Zarasų rajono savivaldybės administracijos Suvieko seniūnijos seniūnas (302783306); Zarasų rajono savivaldybės administracijos Turmanto seniūnijos seniūnas (302783338); Zarasų rajono savivaldybės administracijos Zarasų miesto seniūnijos seniūnas (302783391); Zarasų rajono savivaldybės administracijos Zarasų seniūnijos seniūnas (302783384); Zarasų rajono socialinių paslaugų centro direktorius (300137144).
<p>Aplinkos ir kraštovaizdžio apsaugos programos tikslas – saugoti unikalų rajono kraštovaizdį ir biologinę įvairovę.</p> <p><i>Programos parengimo argumentai:</i></p> <p>Aplinkos ir kraštovaizdžio apsaugos programa siekiama didinti miesto ir rajono patrauklumą, sukuriant jaukią, sveiką ir švarią aplinką, prižiūrint ir tvarkant viešąsias teritorijas. Dauguma programos priemonių yra tęstinės.</p> <p>Pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą savivaldybėms priskirtos vietos valdžios, viešojo administravimo ir viešųjų paslaugų teikimo funkcijos: aplinkos kokybės gerinimas ir apsauga, švaros ir tvarkos viešose vietose užtikrinimas, dalyvavimas sprendžiant gyventojų užimtumo, kvalifikacijos įgijimo ir perkvalifikavimo klausimus, užimtumo didinimo organizavimas, parama savivaldybės gyventojų sveikatos priežiūrai. Šioms funkcijoms įgyvendinti turi būti skiriamos lėšos. Seniūnijos veikla organizuojama pagal seniūnijos metinį veiklos planą. Seniūnijos veikla finansuojama iš savivaldybės biudžeto.</p> <p>Savivaldybės organizuoja komunalinių atliekų tvarkymo sistemas, būtinas jų teritorijose susidarantiems komunaliniams atliekomis tvarkyti. Šiose sistemose gali būti tvarkomos visos atliekos, išskyrus atliekas įmonių, kurių leidimuose nustatyti atliekų tvarkymo reikalavimai negali būti įvykdyti savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose. Eksploatuoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą savivaldybės gali pavesti (kaip privalomą užduotį) savivaldybės įsteigtai bendrovei arba kelių savivaldybių įsteigtai atliekų tvarkymo įstaigai, įmonei ar organizacijai.</p> <p>Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos naudojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymu. Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos tikslas – užtikrinti rajono Savivaldybės gyventojams sveiką aplinką, skatinant darnią ekonomikos ir visuomenės plėtrą, gerinant aplinkos kokybę, saugant gamtinę įvairovę ir tausojant išteklius. Programa vykdoma šiomis pagrindinėmis kryptimis: aplinkos kokybės išsaugojimas ir gerinimas; gamtinės įvairovės apsauga;</p>	

gamtos išteklių racionalus naudojimas; atliekų tvarkymas; visuomenės aplinkosauginis švietimas (ugdymas, mokymas, informavimas), siekiant atsakomybės už aplinkos išsaugojimą. Šioje programoje taip pat numatoma įgyvendinti prevencines priemones, kuriomis siekiama išvengti medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos ir kitas priemones.

Igyvendinant Želdynų įstatyme numatytas nuostatas, želdynų ir želdinių, esančių valstybinėje ir savivaldybei priskirtoje žemėje, apsaugos, tvarkymo, želdynų kūrimo ir želdinių veisimo darbai finansuojami iš savivaldybės biudžeto lėšų ar savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšų. Želdynų įstatymo nuostatos įgyvendinamos programoje numatant lėšas ir pamatuojamus pasiekimo rodiklius šiose priemonėse: rengiant miškotvarkos projektus, vykdant žemės sklypų kadastrinius matavimus ir formavimą, rengiant bendruosius planus, projektuojant viešas teritorijas.

Strateginio tikslas	Aplinkos kokybės gerinimas ir kraštovaizdžio išsaugojimas	Kodas	3.3
----------------------------	--	--------------	------------

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Teršalų, išmestų į aplinkos orą, tenkančių 1 gyventojui, Zarasų rajono savivaldybėje dalies santykis su šalies rodikliu (procentai)	Lietuvos statistikos departamentas	Statybos ir urbanistikos skyrius	38 % (2020 m.)	Nedidėjantis
Perdirbtų/ iš naujo panaudotų komunalinių atliekų dalies Zarasų rajono savivaldybėje nuo viso surinktų atliekų kiekio per metus santykis su šalies rodikliu (procentai)	VšĮ Aplinkos apsaugos agentūra	Statybos ir urbanistikos skyrius	n. d.	95 % (atitinka šalies rodiklį)
Komunalinio ūkio ir aplinkos paslaugų vertinimas (balai iš 10, gyventojų apklausa)	Statybos ir urbanistikos skyrius	Statybos ir urbanistikos skyrius	n. d.	6
Sąvartynuose šalinamų atliekų dalis, palyginti su bendru komunalinių atliekų srautu (proc.)	Statybos ir urbanistikos skyrius	Statybos ir urbanistikos skyrius	n. d.	Ne daugiau kaip 5 %
Rūšiuojamų komunalinių atliekų dalis Zarasų rajone nuo viso surinktų atliekų kiekio per metus (procentai)	Statybos ir urbanistikos skyrius	Statybos ir urbanistikos skyrius	65,74 %	100%

Tikslas įgyvendinamas vykdant šiuos uždavinius:

01 uždavinys. Plėtoti atliekų surinkimo sistemą, skatinti atliekų perdirbimą (3.3.1).

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Įsigytų individualių antrinių žaliavų rūšiavimo konteinerių skaičius (vnt.)	Statybos ir urbanistikos skyrius	Statybos ir urbanistikos skyrius	n. d.	2000 vnt.
Įsigytų ir (arba) atnaujintų biologiškai skaidžių atliekų konteinerių/komposto dėžių skaičius (vnt.)	Statybos ir urbanistikos skyrius	Statybos ir urbanistikos skyrius	n. d.	2000 vnt.

Uždaviniu siekiama skatinti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą kolektyviniais ir individualiais konteneriais bei didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėje ir tokiu būdu sumažinti Utenos regioniniame sąvartyne šalinamų komunalinių atliekų kiekį.

Zarasų rajono savivaldybės taryba 2017 metų sprendimu Nr. T-94 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo metodikos ir Zarasų rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatų patvirtinimo“ patvirtino Vietinę rinkliavą, kurią nuo 2018 metų privalo mokėti visi rajono Savivaldybės teritorijoje esančio nekilnojamojo turto objektų savininkai arba įgalioti asmenys.

Pateikta paraiška finansavimui gauti dėl šešimėninkių padangų atliekų tvarkymo. 2022 metais planuojama teikti paraiškas projektams, susijusiems su specifinių atliekų surinkimu, t.y. tekstilės atliekų, individualių kontenerių skirtų antrinėms žaliavoms surinkimo priemonėms skirtų įsigyti, bus pradama diegti maisto (virtuvės) atliekų atskiro surinkimo sistema.

02 uždavinys. Didinti kraštovaizdžio patrauklumą, gerinti miesto ir kaimo gyvenamąją aplinką (3.3.2).

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Sutvarkytos viešosios paskirties infrastruktūros objektų skaičius (vnt.)	Statybos ir urbanistikos skyrius	Statybos ir urbanistikos skyrius	n. d.	6 vnt.
Atnaujintų / rekonstruotų rekreacinių želdynų plotas, ha	Statybos ir urbanistikos skyrius	Statybos ir urbanistikos skyrius	1,5 ha (Stelmužės parkas)	15 ha

Įgyvendinant uždavinį siekiama gerinti aplinkos kokybę, palaikyti teritorijos ekologinį stabilumą, gerinti laikino pobūdžio darbų organizavimą, gerinti gyvenimo kokybę seniūnijose, kuriant saugią ir švarią aplinką.

Numatomos priemonės: avarinių medžių seniūnijose tvarkymas, aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įgyvendinimas, viešųjų teritorijų priežiūrą seniūnijose, viešųjų tualetų priežiūrą, viešųjų vandens telkinių aplinkos būklės pagerinimą, kapinių išplėtimą ir tvarkymą. Įgyvendinant Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo nuostatas, seniūnai organizuoja šešimėninkių gyvūnų augintinių skaičiaus mažinimo savivaldybės teritorijoje veiklą. Šio įstatymo nuostatos taip pat įgyvendinamos per Aplinkos apsaugos programos priemones, numatant lėšas ir pasiekimo rodiklius.

2023 m. planuojama priemonė – dalyvaujamojo biudžeto projektų įgyvendinimą. Dalyvaujamas biudžetas – tai būdas kartu su bendruomene spręsti dėl viešųjų lėšų panaudojimo, kai bendruomenės nariai patys siūlo idėjas rajono Savivaldybei ir balsuodami renka labiausiai patikusias.

03 uždavinys. Vykdyti teritorijų planavimą ir techninės–projektinės dokumentacijos rengimą.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Suformuotų žemės sklypų skaičius (vnt.)	Statybos ir urbanistikos skyrius	Statybos ir urbanistikos skyrius	n. d.	60 vnt.
Parengtų bendrųjų planų skaičius (vnt.)	Statybos ir urbanistikos skyrius	Statybos ir urbanistikos skyrius	0	2 vnt.

Šiuo uždaviniu siekiama suplanuoti teritorijas atsižvelgiant į plėtros tikslus, nustatytus atskiroms veiklos sritims reikalingų teritorijų vystymą, infrastruktūros tvarkymo ir (ar) apsaugos kryptis, priemones ir reikalavimus.

Siekiant suformuoti žemės sklypus prie rajono Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių statinių, inžinerinių komunikacijų bei kitų objektų, kurių eksploatavimui, statybai ar rekonstrukcijai reikalingi žemės sklypai, numatoma rengti valstybinės žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus, o jų pagrindu – žemės sklypų planus su kadastrinių matavimų duomenimis. Taip pat numatoma rengti žemės sklypų planus su kadastrinių matavimų duomenimis, kuriuos privalo rengti rajono Savivaldybės administracija pagal teisės aktus. 2023 m. bus koreguojamas Dusetų miesto bendras planas bei pradėtas rengti Zarasų rajono bendrasis planas, vykdomi žemės sklypų kadastriniai matavimai ir formavimas ir rengiama techninė dokumentacija viešųjų teritorijų ir daugiabučių namų kvartalo tvarkymui.

Planavimo dokumentų rengimas reikalingas strategijoms, tyrimams, galimybių studijoms, investiciniams projektams parengti, siekiant pritraukti investicijų iš nacionalinių, Europos Sąjungos bei kitų tarptautinių fondų. 2023 m. bus atliekamos techninių (darbo) projektų ekspertizės, pagal poreikį atliktas pastatų sertifikavimas, auditas, draudimas, leidimų statyboms ir griovimui gavimas, kitos inžinerinės paslaugos, techninių projektų rengimas.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai: Zarasų rajono savivaldybės biudžetas, aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos, Europos Sąjungos, valstybės biudžeto ir kitos lėšos.

Švietimo (formalaus ir neformalaus) programa (kodas - 03)

(programos pavadinimas)

PROGRAMOS APRAŠYMAS

Metai	2023 m.	Kodas	
Asignavimų valdytojai ir vykdytojai	Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktorius		188753461
	Zarasų „Ažuolo“ gimnazijos direktorius		190202999
	Zarasų Pauliaus Širvio progimnazijos direktorius		190203229
	Zarasų r. Antazavės Juozo Gruodžio pagrindinės mokyklos direktorius		190205194
	Zarasų Fausto Latėno meno mokyklos direktorius		190212420
	Zarasų sporto centro direktorius		190212235
	Zarasų „Lakštingalos“ mokyklos direktorius		190177179
	Zarasų švietimo pagalbos tarnybos direktorius		195401994
	Zarasų „Santarvės“ pradinės mokyklos direktorius		190203948
	Zarasų r. Dusetų Kazimiero Būgos gimnazijos direktorius		190204669
	Zarasų rajono savivaldybės kultūros centro direktorius		190217015
	Zarasų krašto muziejaus direktorius		190221622

Programos parengimo argumentai:

Išsilavinęs žmogus geriau suvokia šiuolaikinį pasaulį, įgyja kultūrinę bei socialinę kompetenciją ir tampa savarankišku, veikliu, atsakingu žmogumi, norinčiu ir gebančiu nuolat mokytis bei kurti savo ir bendruomenės gyvenimą.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme numatyta, kad savivaldybių savarankiškos funkcijos yra: priešmokyklinis vaikų ugdymas; vaikų ir jaunimo papildomas ugdymas bei užimtumas, suaugusiųjų neformalusis švietimas; maitinimo paslaugų teikimas ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigose; kūno kultūros ir sporto plėtojimas; vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų bendrojo ugdymo organizavimas; savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų iki 16 metų mokymosi bendrojo ugdymo ar kitokioje švietimo sistemos mokykloje; bendrojo ugdymo mokyklų moksleivių, gyvenančių kaimo gyvenamosiose vietovėse, neatlygintino pavėžėjimo į mokyklas ir į namus organizavimas, vaikų ir jaunimo gebėjimų stiprinimas apmokant už transporto paslaugas vykstant į egzaminus, olimpiadas, konkursus, renginius, mokinių nemokamo maitinimo savivaldybės įsteigtose mokyklose administravimas ir nepasiturinčių šeimų mokinių, deklaravusių gyvenamąją vietą arba gyvenančių savivaldybių teritorijose, aprūpinimo mokinio reikmenimis. Programa apima rajono formalųjį švietimą (pradinį, pagrindinį, vidurinį ugdymą), neformalųjį švietimą (ikimokyklinį, priešmokyklinį ir kitą neformalųjį vaikų bei suaugusiųjų švietimą), pagalbą mokiniui (informacinę, psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę ir specialiąją pagalbą), pagalbą mokytojui ir mokyklai (informacinę, konsultacinę, kvalifikacijos tobulinimo pagalbą).

Strateginis tikslas	Aukštos ugdymo kokybės ir besimokančios visuomenės plėtra	Kodas	2.1
----------------------------	--	--------------	------------

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 28 straipsnis reglamentuoja, kad savivaldybė privalo turėti optimalų pradinio, pagrindinio, vidurinio ir neformaliojo vaikų ir suaugusiųjų švietimo programų teikėjų tinklą, užtikrinantį asmenų ugdymąsi ir jų teisę mokytis valstybine kalba, bei pagalbą mokiniui, mokytojui ir mokyklai teikiančių įstaigų tinklą. Įgyvendinant tikslą siekiama užtikrinti kokybišką švietimo paslaugų teikimą formaliojo ir neformaliojo švietimo įstaigose; pagalbos mokiniui, mokytojui ir mokyklai paslaugų plėtrą ir ugdymosi sąlygas, kurios atitiktų higienos normas ir mokyklų aprūpinimo standartus.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Įgyvendintų projektų, kurių metu atnaujinta ir (arba) įrengta infrastruktūra Zarasų rajono švietimo įstaigose, skaičius (vienetai)	Švietimo ir kultūros skyrius	Švietimo ir kultūros skyrius	n. d.	6 vnt.
Zarasų rajono savivaldybėje ikimokykliniame ugdyme dalyvaujančių vaikų dalies (1–6 metų) santykis su šalies rodikliu (procentai)	ŠVIS	Švietimo ir kultūros skyrius	68 %	100% (atitinka šalies vidurkį)
Zarasų rajono savivaldybės mokinių, per vienerius mokslo metus iškritusių (nubyrėjusių) iš švietimo sistemos, dalis (procentai)	ŠVIS	Švietimo ir kultūros skyrius	n. d.	0% (nei vienas mokinys nenubyrėjo)
Švietimo paslaugų vertinimas (balai iš 10, gyventojų apklausa)	Švietimo ir kultūros skyrius	Švietimo ir kultūros skyrius	n. d.	8
Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalies Zarasų rajono savivaldybėje santykis su šalies rodikliu (procentai)	ŠVIS	Švietimo ir kultūros skyrius	108,4 % (2020 m. m.) (8,4 % viršija šalies vidurkį)	Nemažėjantis

01 uždavinys. Vystyti ir modernizuoti ugdymo įstaigų infrastruktūrą, diegti ugdymo inovacijas (2.1.1).

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Skaitmeninių mokymo (-si) priemonių, tenkančių 100-ui mokinių, skaičius (vnt.)	ŠVIS	Švietimo ir kultūros skyrius	n. d.	Atitinka šalies vidurkį
Mokinių mokymui skirtų kompiuterių skaičius, tenkantis 100-ui mokinių (vnt.)	ŠVIS	Švietimo ir kultūros skyrius	13,73	Atitinka šalies vidurkį

Ugdymo kokybė priklauso ne tik nuo ugdymo turinio pateikimo kokybės, bet ir nuo sąlygų, kuriose mokomi ir ugdomi vaikai. Tvarkingos ir jaukios, higienos reikalavimus atitinkančios patalpos, apsirūpinimas reikiamu inventoriumi, gražiai sutvarkyta ugdymo įstaigos aplinka, kokybiška žaidimų ir sporto infrastruktūra nuteikia optimistiškai ir skatina mokinius ir pedagogus siekti geresnių rezultatų

Reikalavimai ugdymo sąlygoms nuolat kinta ir tai turi įtakos švietimo finansavimui – reikalingos lėšos modernizuoti ugdymosi sąlygas, gerinti švietimo įstaigų patalpų būklę, pakeisti susidėvėjusią santechnikos įrangą, modernizuoti apšvietimo sistemą, aptverti švietimo įstaigų teritorijas, sutvarkyti lauko erdves švietimo įstaigose, įrengti edukacines erdves, atnaujinti baldus ir kitą inventorių, sudaryti tinkamas sąlygas integruotis mokymo įstaigose specialiujų poreikių vaikams – pritaikyti suolus, kėdes, įėjimus, patalpas.

2023 m. bus įgyvendinami šie projektai: „Ikimokyklinio ugdymo prieinamumo didinimas Zarasų rajono savivaldybėje“, „Tūkstantmečio mokykla“ ir „Atviros ekosistemos atsiskaitymams negrynaisiais pinigais bendrojo ugdymo įstaigų valgyklose kūrimas“.

02 uždavinys. Plėtoti kokybiškas, prieinamas, gyventojų poreikius atitinkančias paslaugas.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Naujai pradėtų vykdyti neformaliojo vaikų ugdymo paslaugų skaičius (vnt. per metus)	Švietimo ir kultūros skyrius	Švietimo ir kultūros skyrius	n. d.	8 vnt.
Mokinių, pasiekiančių mokyklą mažiau kaip per 30 min., dalis nuo bendro pavežamų mokinių skaičiaus (procentai)	Švietimo ir kultūros skyrius	Švietimo ir kultūros skyrius	n. d.	90%

Siekama užtikrinti, kad rajono gyventojai galėtų gauti švietimo paslaugas, atitinkančias valstybės nustatytus standartus pagal įvairių tipų ugdymo programas. 2022–2023 m. m. rajone veikia 6 atskiros bendrojo ugdymo mokyklos: 2 gimnazijos, 1 progimnazija, 2 pagrindinės (vienos iš jų pagrindinė veikla ikimokyklinis ugdymas) mokyklos, 1 pradinė mokykla ir 3 ugdymo skyriai. Bendrojo ugdymo mokyklų tinklo planas koreguojamas, atsižvelgiant į rajono demografinę, ekonominę ir socialinę situaciją. Be to, Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme deklaruojama, kad švietimo sistema turi veikti veiksmingai, geros kokybės rezultatų turi būti siekiama sumaniai ir veiksmingai naudojant turimus išteklius. Geriausių rezultatų pasiekę moksleiviai bei moksleivių grupės skatinami piniginiiais prizais. Taip pat apdovanoti piniginiiais prizais moksleiviai, kurių valstybinis egzaminas bus įvertintas 100 balų. Bus remiami respublikinių konkursų ir olimpiadų moksleiviai ir grupės užėmusios prizines vietas.

2023 m. bus teikiama paraiškos projektams: „Bendrojo ugdymo prieinamumo didinimas Zarasų rajono savivaldybėje“ ir „Visos dienos mokyklos modelio diegimas Zarasų r. savivaldybės

mokyklose“. 4 mokyklos vykdys dalyvaujamojo biudžeto projektus, Zarasų rajono vaikai bus mokomi plaukti, bus organizuojamos vasaros stovyklos ir kitos neformaliojo švietimo veiklos, vaikai turės galimybes dalyvauti festivaliuose, tarptautiniuose ir regioniniuose renginiuose bei konkursuose.

2023 m. bus tęsiamas sporto veiklų ir renginių organizavimas.

Bus sudaromos galimybės, kaip galima anksčiau pastebėti ir nustatyti vaiko pedagogines ir psichologines problemas, laiku suteikti pagalbą vaikams, turintiems adaptacijos, integracijos visuomenėje, profesijos pasirinkimo problemų, vystymosi sutrikimų ir negalių, mokymosi sunkumų. Nustačius problemą, Zarasų švietimo pagalbos tarnybos darbuotojai laiku, pagal kompetenciją teiks pagalbą vaikams, tėvams, mokytojams ir kitiems specialistams, sprendžiantiems vaiko ugdymo problemas, išskylančias šeimoje, ugdymo įstaigoje, visuomenėje. Vaikai, tėvai, mokytojai gaus reikalingą pedagoginę, psichologinę, konsultacinę, ekspertinę, informacinę pagalbą.

Zarasų švietimo pagalbos tarnyba – regioninės švietimo pagalbos ir pagalbos mokiniui, mokytojui ir mokyklai institucija, kurios veiklos tikslas – kelti švietimo įstaigų vadovų ir darbuotojų kvalifikaciją ugdymo klausimais, plėtoti stažuočių ir kitas praktines formas. Taip pat parengti ir įgyvendinti suaugusiųjų mokymo programas bei sukurti suaugusiųjų neformalaus švietimo sistemą, plėtoti neformalaus švietimo formas; kurti bendrus neformalaus švietimo tinklus, įtraukiant viešąją biblioteką, bendruomenes ir kt.

Neformalusis švietimas padeda vaikams ir jaunimui taikyti praktikoje įgytas žinias, gerina mokymąsi, skatina žingeidumą, papildo mokymąsi nauju turiniu, formomis ir metodais, sudaro prielaidas pilietinei, demokratinei iniciatyvai, nacionalines vertybes tausojančiai šiandieninės visuomenės asmenybei vystytis.

Sudaromos sąlygos vaikams nuosekliai ir nuolat plėtoti saviraišką, tobulinti gebėjimus meno ir muzikos, sporto srityse bei galimybes mokiniams dalyvauti rajoninėse ir respublikinėse olimpiadose, tarptautiniuose konkursuose, varžybose ir pan.

Siekiant užtikrinti Neformaliojo vaikų švietimo (toliau – NVŠ) programų įvairovę, kokybę ir prieinamumą bei įtraukti neformaliojo ugdymo programose nedalyvaujančius 1–12 klasių mokinius, savivaldybei skiriama speciali tikslinė valstybės dotacija – NVŠ lėšos. Sudaromos galimybės platesniam teikėjų ratui siūlyti bei įgyvendinti įvairesnes neformalaus ugdymo programas.

Užtikrinamas neatlygintinas vaikų pavėžėjimas į mokyklas ir atgal, kompensuojamos transporto išlaidos mokiniams, mokinių ir švietimo bendruomenės narių pavėžėjimas į neformaliojo ugdymo renginius, ekskursijas, egzaminų centrus ir pan.

03 uždavinys. Skatinti mokymąsi visą gyvenimą (2.1.3).

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Sukurtų naujų neformalaus ugdymo paslaugų jaunimui ir suaugusiems skaičius, kasmet (vnt.)	Švietimo ir kultūros skyrius, NVO	Švietimo ir kultūros skyrius	n. d.	2 vnt.
Įgyvendintų mokymosi visą gyvenimą projektų skaičius (vnt.)	Švietimo ir kultūros skyrius, NVO	Švietimo ir kultūros skyrius	n. d.	12 vnt.

Žinių, įgūdžių ir sąvokų, kurios įgyjamos mokykloje ar universitete, neužtenka visam gyvenimui. Mokymas ir švietimas suteikia žmogui galimybių prisitaikyti prie besikeičiančios aplinkos ir naujų technologijų. Šiuolaikinis gyvenimas teikia daugiau galimybių ir alternatyvų, bet kartu daugiau rizikos ir netikrumo. Tokiame socialiniame pasaulyje aukščiausios kokybės prekė yra naujausia informacija, žinios ir įgūdžiai. Žmogui turi būti sudarytos sąlygos nuolat mokytis.

Nuolat didinama suaugusiųjų neformaliojo švietimo paslaugų įvairovė, jaunimas ir suaugusieji skatinami įsitraukti į neformaliojo švietimo veiklas.

Strateginis tikslas	Sporto paslaugų patrauklumo didinimas	Kodas	2.3
----------------------------	--	--------------	------------

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Įrengtų ir (arba) atnaujintų bendruomeninių sporto aikštelių skaičius	Investicijų ir plėtros skyrius	Švietimo ir kultūros skyrius; Investicijų ir plėtros skyrius	n. d.	12 vnt.

01 uždavinys. Gerinti sporto paslaugų kokybę (2.3.3).

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Atnaujintų ir (arba) naujai įrengtų sporto objektų skaičius (vnt.)	Investicijų ir plėtros skyrius	Švietimo ir kultūros skyrius;	n. d.	3 vnt.
Sporto renginiuose dalyvavusių asmenų dalis nuo visų gyventojų (proc.)	Švietimo ir kultūros skyrius	Švietimo ir kultūros skyrius	7,4 %	15 %

Įgyvendinant šį uždavinį bus kreipiamas dėmesys į žmogaus sveikatos stiprinimą ir fizinio aktyvumo skatinimą. Numatoma plėsti sporto bazes (pabaigti Zarasų sporto centro erdvių atnaujinimą, įrengti Zarasų mieste sveikatingumo ir sporto parką, pritaikytą neįgaliems žmonėms) užtikrinant turimų sporto bazių prieinamumą rajono gyventojams, finansuojant įvairias rajonines sporto varžybas. Sudaromos sąlygos sportuoti visų amžiaus grupių gyventojams. Organizuojama daugiau įvairių renginių, varžybų sporto akcijų ir švenčių propaguojančių sportą, fizinį aktyvumą.

Švietimo įstaigų administracijos, norėdamos prisidėti prie mokyklų materialinių sporto bazių gerinimo, 2021 m. teikė paraiškas Sporto rėmimo fondui. Rajono Savivaldybė šiems projektams finansuoti skirs 10 % nuo Sporto rėmimo fondo gaunamų lėšų.

Strateginis tikslas	Formuoti ir įgyvendinti aktyvią jaunimo politiką	Kodas	4.2
----------------------------	---	--------------	------------

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Įsteigtų atvirų jaunimo erdvių (AJE) skaičius (vnt.)	ZRSA jaunimo reikalų koordinatorius	ZRSA jaunimo reikalų koordinatorius	n. d.	2 vnt.

Siekama, kad jaunas žmogus aktyviai dalyvautų visuomeninėje veikloje, lavintų savo įgūdžius savivaldos srityje, įsitrauktų į miesto gyvenimą ir nuolat mokytųsi. Jaunimas nuolat skatinamas dalyvauti savanoriškoje veikloje, kuri sudaro galimybes jaunam žmogui mokytis, pažinti naujas sritis, išsiaiškinti profesinius polinkius, viską atliekant potyriminiu būdu, taip pat skirti savo laiką kitiems, tiems, kas laukia pagalbos ar dėmesio. Augantis savanorių ir jaunų asmenų, norinčių atlikti savanorišką veiklą, skaičius rodo augantį jaunimo pilietiškumą.

01 uždavinys. Formuoti ir įgyvendinti aktyvią jaunimo politiką, įgalinančią jaunimo saviraiškos ir savirealizacijos galimybes (4.2.2).

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
-----------------------------------	------------------	---------------------------------	----------------------------	----------------------

Savanorystės veikloje dalyvaujančių asmenų skaičius	ZRSA jaunimo reikalų koordinatorius	ZRSA jaunimo reikalų koordinatorius	2	20
Įgyvendintų projektų, skirtų mobiliam darbui su jaunimu, skaičius kasmet (vnt.)	ZRSA jaunimo reikalų koordinatorius	ZRSA jaunimo reikalų koordinatorius	n. d.	3 vnt.

Vykdomas Jaunimo politikos įgyvendinimas Zarasų rajone, kad jaunimas norėtų gyventi ir dirbti Zarasuose, svarbu kurti jiems patrauklią aplinką, kalbant tiek apie viešąją infrastruktūrą, užsiėmimų įvairovę, tiek apie patrauklią būsto ir darbinę aplinką. Vyks jaunimo iniciatyvų skatinimas, pilietiškumo ir saviraiškos renginių jaunimui organizavimas, vyks posėdžiai Jaunimo reikalų tarybos veiklos užtikrinimui. Skatinamas Jaunimo savanoriškos tarnybos finansavimas.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo šaltiniai: Zarasų rajono savivaldybės biudžeto lėšos, valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacijos, Valstybės investicijų programa, Europos Sąjungos lėšos.

Inžinerinės infrastruktūros programa (kodas - 06)

(programos pavadinimas)

PROGRAMOS APRAŠYMAS

Biudžetiniai metai	2023		
Asignavimų valdytojai	Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktorius	Kodas:	188753461
	Zarasų priešgaisrinės apsaugos tarnybos viršininkas		187900257

Programos parengimo argumentai:

Rajono Savivaldybės teritorijoje esanti infrastruktūra yra svarbi ekonominės veiklos dalis. Šia programa įgyvendinami Zarasų rajono savivaldybės bendrojo plano ir Zarasų rajono strateginio plėtros plano veiksmai susisiekimo, darnaus judumo, melioracijos, vandentiekio ir nuotekų, apšvietimo, atsinaujinančių ir alternatyvių energijos išteklių, priešgaisrinės apsaugos srityse.

Programa siekiama gerinti susisiekimo sąlygas Zarasų rajone didinant gatvių ir kelių pralaidumą bei mažinti avaringumą, didinti viešųjų erdvių patrauklumą, prižiūrėti ir modernizuoti inžinerinės infrastruktūros objektus, užtikrinti, kad viešosios erdvės būtų saugios. Taip pat numatytos lėšos strategijoms, tyrimams, galimybių studijoms, investiciniams projektams, techniniams projektams rengti, siekiant pritraukti investicijų iš nacionalinių, Europos Sąjungos bei kitų tarptautinių fondų.

Strateginis tikslas	Rajono pasiekiamumo didinimas, gyventojų darnaus judumo ir mobilumo plėtra	Kodas 3.1
----------------------------	---	------------------

Pagal Lietuvos Respublikos kelių įstatymą vietinės reikšmės kelių ir gatvių projektavimo, tiesimo, statybos, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir priežiūros užsakovo funkcijas vykdo savivaldybės. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme numatyta savarankiškoji savivaldybės funkcija – vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas bei saugaus eismo sąlygų užtikrinimas. Zarasų rajono savivaldybė šią įstatymo nuostatą įgyvendina Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšomis bei rajono Savivaldybės biudžeto lėšomis.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Kelių su patobulinta danga dalies Zarasų rajone santykis su šalies rodikliu (procentai)	Lietuvos statistikos departamentas	Statybos ir urbanistikos skyrius; Investicijų ir plėtros skyrius	71,4 %	Nemažėjantis

Zarasų rajone įrengtų ir (arba) atnaujintų dviračių ir/ ar pėsčiųjų takų ir/ar trasų ilgis (kilometrai)	Lietuvos statistikos departamentas	Statybos ir urbanistikos skyrius; Investicijų ir plėtros skyrius	0,4 km	30 km
Naudojamos ekologiškos transporto priemonės Zarasų rajono savivaldybės administracijoje ir (arba) įstaigose, proc.	Statybos ir urbanistikos skyrius; Investicijų ir plėtros skyrius	Statybos ir urbanistikos skyrius; Investicijų ir plėtros skyrius	n. d.	20 % automobilių parko
Įrengtų elektromobilių pakrovimo stotelių skaičius	Statybos ir urbanistikos skyrius; Investicijų ir plėtros skyrius	Statybos ir urbanistikos skyrius; Investicijų ir plėtros skyrius	1 vnt.	12 vnt.
Zarasų rajone vykusių kelių eismo įvykių, kuriuose sužeisti arba žuvo žmonės, skaičius (vienetai)	Lietuvos statistikos departamentas	Statybos ir urbanistikos skyrius; Investicijų ir plėtros skyrius	0	0

01 uždavinys. Atnaujinti ir plėtoti susisiekimo infrastruktūrą.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Atnaujintų ir (arba) naujai įrengtų gatvių, vietinės reikšmės kelių, privažiavimo kelių ilgis (km)	Statybos ir urbanistikos skyrius	Statybos ir urbanistikos skyrius; Investicijų ir plėtros skyrius	n. d.	100 km
Atnaujintų ir (arba) įdiegtų saugaus eismo priemonių skaičius (vnt.)	Statybos ir urbanistikos skyrius	Statybos ir urbanistikos skyrius; Investicijų ir plėtros skyrius	n. d.	100 vnt.

2023 metais numatoma Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšomis prižiūrėti vietinės reikšmės kelius žiemą, užtaisyti asfalto dangose išdaužas ir profiliuoti žvyrkelius, remontuoti kelius ir gatves su žvyro danga, remontuoti kelius ir gatves su asfaltbetonio danga. Planuojama toliau tvarkyti daugiabučių namų kiemus ir remontuoti šaligatvius prie renovuotų daugiabučių namų. Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos skirstomos vadovaujantis Zarasų rajono savivaldybės tarybos patvirtintais vietinės reikšmės kelių ir gatvių tiesimo, taisymo, (remonto) ir priežiūros darbų planavimo kriterijais ir finansavimo prioritetais.

2023 m. bus pradėtas pėsčiųjų perėjų įrengimas Šiaulių–Dariaus ir Girėno g., Šaltupės–Jauneikių g. sankryžoje ir Šaltupės kelio gale, darbai bus vykdomi pasirašius bendradarbiavimo sutartį su Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija.

Strateginis tikslas	Efektyvios ir modernios inžinerinio aprūpinimo sistemos vystymas	Kodas 3.2
----------------------------	---	------------------

01 uždavinys. Vystyti žaliąją energetiką, diegti energiją tausojančias priemones, skatinti darnų išteklių naudojimą.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Zarasų rajone renovuotų daugiabučių gyvenamųjų namų	Viešoji įstaiga Būsto energijos	Statybos ir urbanistikos skyrius;	57 vnt.	100 vnt.

skaičius (užbaigta renovacija) (vienetai)	taupymo agentūra	Investicijų ir plėtros skyrius		
Rajono Savivaldybės staigų ir organizacijų, savo veikloje naudojančių atsinaujinančius ir alternatyvius energijos šaltinius, dalis (proc.)	Statybos ir urbanistikos skyrius	Statybos ir urbanistikos skyrius; Investicijų ir plėtros skyrius	n. d.	100 %

Šiuo uždaviniu siekiama didinti atsinaujinančių ir alternatyvių degalų vartojimą transporto sektoriuje, skatinti darnų įvairiarūši judumą ir mažinti transporto sukeltą aplinkos taršą. 2023 m. planuojama Zarasuose įrengti 1 elektromobilių įkrovimo aikštelę D. Bukonto g., ateityje planuojama plėtra.

2023 m. bus diegiami atsinaujinantys energijos šaltiniai Zarasų rajono viešuosiuose pastatuose – Zarasų rajono savivaldybės administracijoje, ant garažo stogo planuojama įrengti saulės elektrinė, kurios pajėgumas apie 20kW.

Zarasų rajone dar yra gatvių, kurios neapšviestos arba apšvietimo sistema fiziškai ir technologiškai pasenusi, todėl toliau vykdoma gatvių apšvietimo tinklo projektavimas ir įrengimas Zarasų mieste ir rajone, numatoma keisti šviestuvus į modernesnius. 2023 metais bus vykdomas gatvių apšvietimo tinklų projektavimas bei statyba pagal poreikį vietovėse, kuriose AB ESO likviduoja orines linijas. Planuojama centralizuotų šilumos tinklų pertvarka ir punktų priežiūra.

Toliau tęsiamas energinio efektyvumo didinimo Zarasų rajono savivaldybės daugiabučiuose gyvenamuosiuose namuose programos įgyvendinimas.

02 uždavinys. Tvariai naudoti vandens išteklius (3.2.2).

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Įrengtų ir (arba) atnaujintų vandens tiekimo tinklų ilgis (km)	Statybos ir urbanistikos skyrius;	Statybos ir urbanistikos skyrius; Investicijų ir plėtros skyrius	n. d.	5,3 km
Prisijungusių prie buitinių nuotekų būstų skaičius, (vnt.)	Statybos ir urbanistikos skyrius;	Statybos ir urbanistikos skyrius; Investicijų ir plėtros skyrius	n. d.	400
Gyventojų, aprūpinamų geriamojo vandens tiekimo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais (proc.)	Uždaroji akcinė bendrovė „Zarasų vandenys“	Statybos ir urbanistikos skyrius; Investicijų ir plėtros skyrius	55,7 %	2030m. - 57,7 %
Gyventojų, aprūpinamų centralizuotai teikiamomis nuotekų tvarkymo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais (proc.)	Uždaroji akcinė bendrovė „Zarasų vandenys“	Statybos ir urbanistikos skyrius; Investicijų ir plėtros skyrius	39,8 %	46,0 %

Savivaldybės siekis – užtikrinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ūkio nenutrūkstamą funkcionavimą, taip pat visuomenės poreikius atitinkančią plėtrą sudarant sąlygas fiziniams ir juridiniams asmenims priimtinomis sąlygomis apsirūpinti tinkamos kokybės geriamuoju vandeniu ir gauti geros kokybės nuotekų tvarkymo paslaugas. Naujam periodui planuojami šie vandentvarkos projektai: Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra Nepriklausomybės a., Vilniaus g. Dusetų m. ir Vytauto Striogos g. dalyje Padustėlio k.; Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra Turmanto g., Pušyno g., Vytauto g., Šaltupės skg., Aušros g., Griežto g. Zarasų mieste; nuotekų tinklų plėtra ir prijungimas prie Dusetų m. nuotekų tinklų tvarkymo sistemos Pušų g. – Dusetų m., Vytauto Striogos g., Šilo g.- Padustėlio k., Eglyno g., Kalno g. – Dusetų vs., Žirgų g. – Užtiltės k. Projektus

įgyvendins Uždaroji akcinė bendrovė „Zarasų vandenys“, partneris – Zarasų rajono savivaldybės administracija.

2023 m. numatyt lėšos kompensacijoms už vietinių vandens valymo įrenginių įsirengimą ir fizinių asmenų prisijungimą prie geriamojo vandens ir nuotekų tinklų ir / ar nuotekų tvarkymo infrastruktūros, kurią eksploatuoja vandens tiekėjas.

Numatoma nuotekų (lietaus) tinklų priežiūra, infrastruktūros plėtros plano priemonių įgyvendinimas.

Inžinerinės savivaldybės infrastruktūros plėtra 2023–2025 m:

Objekto/ projekto pavadinimas	Savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokų lėšos	Laikotarpis 2023 metai	Laikotarpis 2024 metai	Laikotarpis 2025 metai	Atsakingas už vykdymą
Geriamojo vandens tinklų plėtra Dusetų mieste	SIP	4,00	4,50	5,00	Zarasų savivaldybės administracija
Geriamojo vandens tinklų plėtra Zarasų mieste	SIP	8,00	8,50	9,00	Zarasų savivaldybės administracija
Nuotekų tinklų plėtra Dusetų mieste	SIP	4,00	4,50	5,00	Zarasų savivaldybės administracija
Nuotekų tinklų plėtra Zarasų mieste	SIP	9,00	9,50	10,00	Zarasų savivaldybės administracija

Kaupiamosios lėšos 2022 m. nebuvo panaudotos ir keliamos į 2023 m. planuojamų objektų vystymą.

Įgyvendinant melioracijos statinių, melioruotos žemės naudojimo politiką, kuri skatintų ekonominius ir socialinius pokyčius, nukreiptus į žemės geros agrarinės būklės išsaugojimą bei kaimo gyventojų gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimą, kartu išsaugant ir gausinant kaimo gamtinį, materialinį paveldą, taip pat apsaugant kaimo gyventojų turtą, aplinką ir derlių nuo potvynių daromos žalos, 2023 m. iš Valstybės biudžeto dotacijos lėšų bus remontuojami valstybei nuosavybės teise priklausantys melioracijos statiniai, užtikrinamas tinkamas melioracijos sistemų veikimas, vykdomos priežiūros paslaugos, kitos inžinerinės paslaugos.

03 uždavinys. Užtikrinti efektyvią ekstremalių situacijų prevenciją ir valdymą (2.5.3).

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Pritaikyti statiniai pagal kolektyvinės apsaugos statinių reikalavimus per metus, (vnt.)	Civilinės saugos ir mobilizacijos vyr. specialistas	Civilinės saugos ir mobilizacijos vyr. specialistas	n. d.	2 vnt.
Atnaujintų gaisro gesinimo automobilių skaičius (vnt.)	Civilinės saugos ir mobilizacijos vyr. specialistas	Civilinės saugos ir mobilizacijos vyr. specialistas	n. d.	4 vnt.

Zarasų priešgaisrinės apsaugos tarnybos tikslas – užtikrinti visuomenės saugumą ekstremalių įvykių bei situacijų atvejais, teikti skubią kvalifikuotą ir vienodos apimties pagalbą visuomenei visoje rajono teritorijoje bei trumpinti priešgaisrinių pajėgų atvykimo laiką gesinti gaisrą kaimo vietovėse. Norint užtikrinti efektyvų priešgaisrinės apsaugos tarnybai nustatytų funkcijų vykdymą, būtina nuolat atnaujinti specialios ir gaisrinės paskirties automobilių parką, gaisrų gesinimo ir gelbėjimo įrangą, ryšio priemones, aprūpinti ugniagesius gelbėtojus asmeninės apsaugos priemonėmis. 2023 m. planuojama įsigyti spec. automobilių gaisrų gesinimui ir vykdyti gaisrų prevencijos priemones.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai

Zarasų rajono savivaldybės biudžeto lėšos; valstybės biudžeto dotacija; Europos Sąjungos solidarumo lėšos; Kelių priežiūros ir plėtros programa; Europos regioninės plėtros fondas ir kiti finansavimo šaltiniai.

Kultūros plėtros programa (kodas - 01)

(programos pavadinimas)

PROGRAMOS APRAŠYMAS

Biudžetiniai metai	2023		
Asignavimų vykdytojai	Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktorius	Kodas:	111102064
	Zarasų rajono savivaldybės kultūros centro direktorius		190217015
	Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktorius		190213860
	Zarasų krašto muziejaus direktorius		190221622
	Kultūros centro Dusetų dailės galerijos direktorius		300543472

Programos parengimo argumentai. Kultūros ir kūrybingumo plėtros programos pagrindinis tikslas užtikrinti Zarasų rajono savivaldybės gyventojams jų teisę, apibrėžtą Lietuvos Respublikos Konstitucijoje, į kultūrą bei įgyvendinti:

- 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 797 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimo Nr. 998 „Dėl 2021 – 2030 metų Nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“ pakeitimo“, 4 strateginį tikslą – „stiprinti tautinį ir pilietinį tapatumą, didinti kultūros svarbą ir visuomenės kūrybingumą“. Kultūra turi svarbią reikšmę žmogaus, visuomenės ir valstybės tapatumo formavimuisi, ji ne tik palaiko įprastines ar kuria naujas normas, vertybes, ugdančias asmens sąmoningumą ir moralinį jautrumą, bet ir svarbus veiksnys, stiprinantis piliečių sutelktumą dalyvauti bendruomeniniuose procesuose. Šiuose procesuose aktyviai dalyvaudamas kiekvienas asmuo prisideda prie tautos tapatumo kūrimo. Kultūra yra nacionalinės pažangos veiksnys, be kurio neįmanoma šiuolaikiška valstybės raida, visuomenės gebėjimas kritiškai mąstyti ir socialinė darna. Lietuvos valstybės prioritetasis – nacionalinės kultūros raida, Lietuvos istorijos, tapatybės, tradicijų puoselėjimas, kultūros paveldo vertybių išsaugojimas ateities visuomenei, visuomenės solidarumo, bendruomeniškumo, piliečių kūrybingumo ir socialinės atsakomybės ugdymas. Svarbu, jog Lietuvos gyventojai didžiuotųsi savo šalies tapatybe. Dalyvavimas kultūroje formuoja socialinį kapitalą plačiąja prasme – visuomenės kūrybingumą, atvirumą naujovėms, toleranciją, bendruomeniškumą, socialinę atsakomybę, mažinančią atskirtį ir nelygybę. Įsitraukimas į kultūros veiklas siejamas su laimės indeksu ir kitais visuomenės gerovės rodikliais. Kultūros ir kūrybinės industrijos kuria virtualų ir skaitmeninį turinį, atranda ir pasiūlo naujas paslaugas ir jų sklaidos kanalus bei formas. Kultūra prisideda prie visuomenės gerovės ir emocinės sveikatos. Svarbu didinti gyventojų įsitraukimą ir indėlį į kultūrą, skatinti kūrėjus kurti, stiprinti istorinę atmintį, atgaivinti visuomenei ir vietos bendruomenei svarbų kultūros paveldą. Siekiant įvardinti tikslo svarbu įgyvendinti šiuos uždavinius: 1) spręsti kultūros paslaugų fizinio ir finansinio prieinamumo bei kokybės problemas; 2) sudaryti sąlygas formuoti kūrybingai asmenybei, stiprinant individualias kultūrines kompetencijas (integruojant kultūrinį turinį į formalią ir neformalią švietimo sistemą); 3) formuoti kultūros paklausą, didinti jos svarbos suvokimą ir skatinti vietos gyventojus ir verslą prie jos aktyviai prisidėti; 4) skatinti tolygų visų meno sričių plėtojimą; 5) gerinti kūrėjų, profesionalų veiklos sąlygas; 5) skatinti tautinių mažumų integraciją per pagarbą tautinių mažumų kalboms ir kitų kultūrų savitumui, įvairovei; 6) stiprinti istorinės praeities pažinimą per jos tyrinėjimą, atminties aktualizavimą visuomenėje per bendrą sutarimą; 7) atgaivinti visuomenei reikšmingą kultūros ir tautinį paveldą, taikant šiuolaikiškas,

inovatyvias priemones; 8) skatinti domėjimąsi istoriniais įvykiais per šiandienos aktualijų prizmę; 9) saugoti lietuvių kalbą, skatinti jos vartojimą, stiprinti lietuvių kalbos statusą ir prestižą, vertės suvokimą.

- pagrindinius Lietuvos kultūros politikos strategijos iškelto tikslus (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. birželio 26 d. nutarimas Nr. 665 „Dėl Lietuvos kultūros politikos strategijos patvirtinimo“): stiprinti valstybinio, savivaldos ir nevyriausybinių sektorių bendradarbiavimą, mažinant kultūrinę atskirtį ir netolygumus; skatinti kurti ir dalyvauti kultūroje; formuoti savo tapatumą kuriančios visuomenės kritinį mąstymą ir pilietiškumą; kurti tvarią socialinę ir ekonominę kultūros vertę nacionalinei pažangai;

Zarasų rajono savivaldybės taryba kultūrinių paslaugų plėtotei yra įsteigusi keturias biudžetines kultūros įstaigas: Zarasų rajono savivaldybės kultūros centrą, Zarasų rajono savivaldybės viešąją biblioteką, Zarasų krašto muziejų, Kultūros centrą Dusetų dailės galeriją.

Zarasų rajono savivaldybės administracija, dalyvaudama Kultūros ir kūrybingumo plėtros programos įgyvendinime, ne tik administruoja šią programą, bet ir vykdo priemonių įgyvendinimą.

I prioritetas. Pažangios, konkurencingos ir tvarios ekonominės plėtros skatinimas

Strateginis tikslas	Turizmo vystymas ir kurortinė plėtra (1.2)
----------------------------	---

Tikslo įgyvendinimo aprašymas: Kultūrinio turizmo veiklos yra vienas iš efektyviausių būdų pasitelkti kultūros išteklius ekonominei vertei kurti. Siektini tikslai: kultūros kelių kūrimas, meno rezidencijų kūrimas, kultūrinių paslaugų skirtingoms tikslinėms grupėms analizė ir plėtra, tarptautinis bendradarbiavimas ir projektinė veikla. Kultūros turinys generuoja didžiąją dalį turistų srauto, skatina vidaus turizmą.

01 uždavinys. Stiprinti kurortinį turizmo potencialą (1.2.1).

Zarasų krašto kultūros sektorius turi didžiulį potencialą turizmui mūsų krašte plėtoti, svarbu šį potencialą išryškinti ir pasitelkti turistinių srautų generavimui. Kultūrinės veiklos patraukliuose aktualizuotuose kultūros paveldo objektuose, profesionalių kūrėjų kūrinių pristatymai, kultūros kelių vystymas, komerciniai masiniai renginiai, patrauklios muziejinės ekspozicijos – visa tai atskleidžia Zarasų krašto tapatumą, kuria jo išskirtinumą, skatina didžiulis ir generuoja turistinius srautus.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Išplėstų ir (arba) atnaujintų kultūrinio turizmo paslaugų bei pramogų objektų skaičius	Investicijų ir plėtros skyrius	Investicijų ir plėtros skyrius	n. d.	2 vnt.

02 uždavinys. Pritaikyti gamtos, istorinius ir kultūros paveldo objektus turizmui.

Materialaus ir nematerialaus kultūros paveldo gyvybingumas užtikrinamas, kai istoriniai architektūros paminklai, archeologinės vietovės, sakralinis paveldas, tautosaka, tarmės, muzikinis ir choreografinis folkloras, papročiai, tradiciniai amatai suteikia visuomenei tapatybės ir tęstinumo pojūtį, jį būtina pristatyti pozityviai, derinant tradicines ir šiuolaikiškas formas. Istorinio naratyvo pristatymas visuomenei turi vykti per edukacines programas, per šiuolaikinę kūrybą ir meną. Atminties institucijoms svarbu moksliniais tyrimais grįsti istorinius pasakojimus visuomenei, plėtoti dialogą su vietos bendruomenėmis.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Sutvarkytų, įrengtų ir pritaikytų lankymui savivaldybės kultūros ir gamtos paveldo objektų bei teritorijų skaičius	Švietimo ir kultūros skyrius	Švietimo ir kultūros skyrius	n. d.	4 vnt.

03 uždavinys. Vystyti turizmo paslaugų rinkodarą ir informacinę sklaidą.

Šiuolaikiniame gyvenime informacijos valdymo gebėjimai – svarbi kultūrinė kompetencija, siekiant kultūrinės auditorijos plėtros. Svarbu dalintis gerą patirtimi, pasiekimais, skatinti rinkodaros priemonėmis tarpinstitucinį bendradarbiavimą, didinti lankytojų srautus naujuose kultūrinės infrastruktūros objektuose, tradiciniuose kultūriniuose reiškinuose.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Rinkodaros kampanijų, didinančių rajono žinomumą, skaičius (vnt. per metus)	Švietimo ir kultūros skyrius	Švietimo ir kultūros skyrius	n. d	2

II prioritetas: Gyvenimo kokybės gerinimas, plėtojant paslaugų kokybę ir prieinamumą**Strateginis tikslas. Aukštos ugdymo kokybės ir besimokančios visuomenės plėtra (2.1)**

Kultūra ir menas dėl savo emocinio ir vaizdinio poveikio formuoja kritišką ir kūrybišką mąstymą, kultūros reiškiniai suteikia galimybes pažinti save ir vertinti visuomenės pokyčius. Aktyviai kultūrinėse veiklose dalyvaujantys asmenys taip pat aktyviai dalyvauja ir visuomeniniame gyvenime.

01 uždavinys. Plėtoti kokybiškas, prieinamas, gyventojų poreikius atitinkančias paslaugas (2.1.2).

Kokybiškos kultūros paslaugos vietos gyventojams kuria gyvenimo kokybę, skatina saviraišką, pasitikėjimą, kuria inovacijas įvairiose srityse.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Kultūrinių veiklų dalyvių sk. pagal tikslines grupes: vaikų, jaunimo, suaugusiųjų, žmonių su negalia, tautinių mažumų, senjorų;	Švietimo ir kultūros skyrius	Švietimo ir kultūros skyrius	n. d.	Vaikų - 1000 Jaunimo – 100; Suaugusiųjų- 3000; Žmonių su negalia – 30; Tautinių mažumų – 30; Senjorų - 200

02 uždavinys. Skatinti mokymąsi visą gyvenimą (2.1.3).

Būtinai dėmesys skaitymui kaip integraliai mokymosi visą gyvenimą daliai, talentų ugdymui, kultūrinio turinio prieinamumui skirtingų poreikių auditorijoms (vaikų, jaunimo, senjorų, tautinių mažumų, žmonių su negalia), informaciniam raštingumui, kritinio mąstymo ugdymui. Svarbus nuolatinis bendradarbiavimas su švietimo institucijomis, siekiant integruotis neformalaus/formalaus švietimo programas.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Naujų edukacinių programų skirtų mokymuisi visą gyvenimą skaičius	Švietimo ir kultūros skyrius	Švietimo ir kultūros skyrius	n. d.	2
Kultūros paso programų dalyvių skaičius	Švietimo ir kultūros skyrius	Švietimo ir kultūros skyrius	n. d.	100
Skaitymo skatinimui skirtų programų dalyvių skaičius	Švietimo ir kultūros skyrius	Švietimo ir kultūros skyrius	n. d.	100

Kultūrinių programų, skirtų neformaliai ugdymui pagal švietimo finansavimo kryptį dalyvių skaičius	Švietimo ir kultūros skyrius	Švietimo ir kultūros skyrius	n. d.	100
--	------------------------------	------------------------------	-------	-----

II prioritetas: Gyvenimo kokybės gerinimas, plėtojant paslaugų kokybę ir prieinamumą

Strateginis tikslas: Kultūros, laisvalaikio ir sporto paslaugų patrauklumo didinimas (2.3)

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Įgyvendintų projektų, kurių metu atnaujinta ir (arba) įrengta infrastruktūra Zarasų rajono kultūros įstaigose, skaičius (vienetai)	Švietimo ir kultūros skyrius	Švietimo ir kultūros skyrius	4 vnt.	4 vnt.
Kultūros paveldo objektų, kuriems atlikti tvarkybos darbai, dalis nuo visų kultūros paveldo objektų (proc.)	Švietimo ir kultūros skyrius	Švietimo ir kultūros skyrius	n. d.	20 proc.
Zarasų rajono savivaldybės kultūros įstaigose vykusių kultūros renginių dalyvių, tenkančių 1 000-iui gyventojų, santykis su šalies rodikliu (procentai)	Lietuvos nacionalinis kultūros centras	Švietimo ir kultūros skyrius	44,5 %	70 %
Kultūros centrų dalyvių dalis nuo visų gyventojų skaičiaus (procentai)	Lietuvos statistikos departamentas	Švietimo ir kultūros skyrius	3,6 %	8 %

01 uždavinys. Plėtoti ir modernizuoti kultūros ir laisvalaikio infrastruktūrą (2.3.1).

Svarbu modernizuoti kultūros įstaigų infrastruktūrą, atnaujinti kultūrinei veiklai organizuoti reikalingą įrangą ir baldus. Patraukli ir šiuolaikiška kultūros sektoriaus aplinka skatina lankytojų srautų didinimą ir sudaro sąlygas naujoms kultūrinėms iniciatyvoms.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Kultūros įstaigų, kuriose atnaujinta ir (arba) išplėsta infrastruktūra, atnaujinta kultūrinei veiklai reikalinga įranga, skaičius	Švietimo ir kultūros skyrius	Švietimo ir kultūros skyrius	n. d.	9 vnt.
Savivaldybės viešųjų erdvių, pritaikytų kultūros poreikiams, skaičius	Švietimo ir kultūros skyrius	Švietimo ir kultūros skyrius	n. d.	4 vnt.

02 uždavinys. Gerinti kultūros ir laisvalaikio paslaugų kokybę, pakankumą ir pasiekiamumą.

Būtina siekti, kad kokybiškos kultūrinės paslaugos būtų tolygios ir pasiekiamos visiems mūsų krašto gyventojams. Šis siekis koreliuoja su Lietuvos kultūros tarybos ir Utenos regiono kultūros tarybos siekiu, todėl svarbu aktyviai dalyvauti teikiant projektines paraiškas Lietuvos kultūros tarybos konkursams bei užtikrinti dalinį finansavimą laimėtiems projektams, kurie bus įgyvendinami Zarasų rajono savivaldybės teritorijoje.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2022 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Zarasų rajono savivaldybės kultūros įstaigose vykusių kultūros renginių skaičius (vienetai)	Lietuvos statistikos departamentas	Švietimo ir kultūros skyrius	217	250
Pritaikytų kultūrinių erdvių skaičius	Švietimo ir kultūros skyrius	Švietimo ir kultūros skyrius	n. d.	4 vnt.

03 uždavinys. Sudaryti sąlygas bendruomenei aktyviai dalyvauti kultūrinėje, laisvalaikio veiklose.

Inovatyvios kultūrinė veiklos skatina gyventojus aktyvesnei saviraiškai, geresnei gyvenimo kokybei, todėl labai svarbu nuolat kurti kultūrinės edukacines programas, organizuoti įvairioms kultūros sritims pažinti skirtus renginius, plėtoti šiuolaikines kultūrinės raiškos formas, skatinti profesionalaus meno pažinimą.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2022 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Etninės kultūros puoselėjimui skirtų veiklų, meno kolektyvų, renginių dalyvių skaičius	Švietimo ir kultūros skyrius, kultūros įstaigos	Švietimo ir kultūros skyrius	2 671	3000
Kultūros centrų lankytojų skaičius	Švietimo ir kultūros skyrius, kultūros įstaigos	Švietimo ir kultūros skyrius	72 444	5 proc. daugiau kasmet
Viešosios bibliotekos tinklo lankytojų skaičius	Švietimo ir kultūros skyrius, kultūros įstaigos	Švietimo ir kultūros skyrius	99 494	2 proc. daugiau kasmet
Profesionalaus meno sklaidai skirtų renginių dalyvių skaičius (kultūros centrų tinkle)	Švietimo ir kultūros skyrius, kultūros įstaigos	Švietimo ir kultūros skyrius	42 104	50 000
Skaitytojo bilietą turinčių skaitytojų skaičius viešosios bibliotekos tinkle skaičius	Švietimo ir kultūros skyrius, kultūros įstaigos	Švietimo ir kultūros skyrius	4 824	2 proc. daugiau kasmet

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai:

Zarasų rajono savivaldybės biudžetas, Lietuvos Respublikos valstybės tikslinės projektinės lėšos, Europos Sąjungos tikslinės projektinės lėšos, privačių rėmėjų parama, kiti fondai, remiantys kultūros sektorių, lėšos už suteiktas kultūrinės paslaugas ir kiti finansavimo šaltiniai.

Socialinių paslaugų, paramos ir sveikatos priežiūros programa (kodas - 09)

(programos pavadinimas)

PROGRAMOS APRAŠYMAS

Biudžetiniai metai:	2023 m.		
Asignavimų valdytojai ir vykdytojai	Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktorius	Kodas:	188753461
	Zarasų rajono Antazavės socialinių paslaugų centro „Kartų namai“ direktorius		190990581

	Zarasų rajono socialinių paslaugų centro direktorius		300137144
	Zarasų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras		305968242
	Salako socialinės globos namų direktorius		197912035
<p>Programos parengimo argumentai:</p> <p>Zarasų rajono savivaldybės socialinės paslaugų, paramos ir sveikatos priežiūros programa (toliau – programa) vykdoma siekiant ugdyti sveiką bendruomenę, didinant sveikatos paslaugų prieinamumą, vykdant visuomenės sveikatos stiprinimą, stebėseną ir prevenciją, ugdant socialiai atsakingą bendruomenę, vykdant socialinės atskirties mažinimą, didinant socialinių paslaugų prieinamumą ir teikiant kokybišką socialinę paramą, užtikrinant paslaugų teikimą Zarasų rajono socialinių paslaugų centre, Salako socialinės globos namuose, Zarasų rajono Antazavės socialinių paslaugų centre „Kartų namai“, teikiant socialinę paramą globėjams (rūpintojams), šeimynoms, optimizuojant socialinio būsto sistemą, vykdant neįgaliųjų socialinę integraciją, modernizuojant socialinių paslaugų įstaigų infrastruktūrą. Šia programa siekiama stiprinti Zarasų rajono savivaldybės ir nevyriausybinių organizacijų bendradarbiavimą, atliekant Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme apibrėžtas vietos savivaldos funkcijas, vykdant kitas priemones, kurios padeda efektyviau įgyvendinti Zarasų rajono savivaldybės strateginį plėtros planą, veiklos planus. Ši programa yra tęstinė, ji padės kurti saugią socialinę aplinką.</p> <p>Įgyvendinant programą, vykdomos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu numatytos savarankiškosios funkcijos. Vykdamas valstybės ir vietos savivaldos socialinę politiką, Zarasų rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius organizuoja savo teritorijoje socialinės paramos teikimą piniginėmis lėšomis ir socialinėmis paslaugomis gyventojams, kurių socialinė padėtis mažina jų socialinio dalyvavimo galimybes, vykdant sveikatos politiką, organizuoja sveikatos priežiūros paslaugų teikimą.</p> <p>Taip pat realizuojamos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu nustatytos valstybinės (valstybės perduotos savivaldybėms) savivaldybių funkcijos: būsto programų rengimas, valstybės paramos būstui įsigyti tvarkymas, socialinių būstų suteikimas, socialinių išmokų ir kompensacijų, išskyrus socialinę pašalpą ir kompensacijas, nustatytas Lietuvos Respublikos pinigines socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, skaičiavimas ir mokėjimas, socialinės globos teikimo asmenims su sunkia negalia užtikrinimas, mokinių visuomenės sveikatos priežiūra, visuomenės sveikatos stiprinimas, visuomenės sveikatos stebėseną, mokinių nemokamo maitinimo organizavimas, aprūpinimo mokinio reikmenimis administravimas, neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo užtikrinimas, asmeninės pagalbos neįgaliesiems teikimas. Įgyvendinamos Lietuvos Respublikos valstybės paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti ir daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo nuostatos.</p>			
Strateginis tikslas	Efektyvios sveikatos priežiūros sistemos užtikrinimas ir sveikatingumo ugdymas	Kodas	2.2

Zarasų rajono savivaldybės administracija, įgyvendindama savivaldybės teritorijoje valstybės sveikatos politiką, vykdo visuomenės sveikatos stiprinimą, stebėseną, mokinių visuomenės sveikatos priežiūrą, didina sveikatos paslaugų prieinamumą, įgyvendina visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos priemones, vykdo vandens maudyklų monitoringą. Stebėseną siekiama gauti išsamią informaciją apie visuomenės sveikatos būklę savivaldybės teritorijoje bei planuoti ir įgyvendinti vietines visuomenės sveikatos prevencijos priemones, sveikatos politiką, parodyti įgyvendinamų programų rezultatus.

Zarasų rajono savivaldybės administracija, įgyvendindama visuomenės sveikatos rėmimo specialiąją programą, sudaro sutartis su rajono įstaigomis, organizacijomis, vykdančiomis visuomenės sveikatos rėmimo veiklas, t. y. vaikų ir jaunimo sveikatos išsaugojimas ir stiprinimas, alkoholio, tabako, narkotikų ir kitų psichotropinių medžiagų vartojimo prevencija, bendruomenės sveikatos stiprinimas, sveikatos mokymas, šeimos planavimo konsultavimas, sveikatos žinių populiarinimas ir visuomenės sveikatos propagavimas, gyventojų sveika mityba ir fizinio aktyvumo skatinimas ir kt.

Siekiant didinti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą, bus plėtojamos reabilitacinės ir SPA paslaugos, plėtojama visuomenės sveikatos biuro materialinė aplinka, bus vykdomos investavimas pinigais į Zarasų rajono savivaldybės viešąją įstaigą Zarasų ligoninę.

Numatoma tobulinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, gerinti jų prieinamumą. Pagal gyventojų poreikį Zarasų rajono savivaldybės biudžete yra numatomos lėšos sveikatos priežiūros paslaugoms teikti.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Įgyvendintų projektų, kurių metu atnaujinta ir (arba) įrengta infrastruktūra Zarasų rajono sveikatos priežiūros įstaigose, skaičius (vienetai)	Socialinės paramos skyrius	Socialinės paramos skyrius	n. d.	2 vnt.
Prisirašiusiųjų asmenų prie Zarasų rajono sveikatos priežiūros įstaigų dalis nuo bendro gyventojų skaičiaus (procentai)	Panevėžio TLK, Lietuvos statistikos departamentas	Socialinės paramos skyrius	n. d.	Nemažėjantis
Išvengiama mirtingumas (proc.) ir santykis su šalies rodikliu	Higienos institutas	Socialinės paramos skyrius	n. d.	Atitinka šalies vidurkį
Sukurtų mobilių sveikatos priežiūros komandų skaičius	Socialinės paramos skyrius	Socialinės paramos skyrius	n. d.	2 vnt.

01 uždavinys. Modernizuoti sveikatos priežiūros paslaugų infrastruktūrą.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Sukurtų sanatorinio gydymo paslaugų skaičius (vnt.)	Socialinės paramos skyrius	Socialinės paramos skyrius	n. d.	4 vnt.
Atnaujinta visuomenės sveikatos biuro materialinė aplinka (vnt.)	Socialinės paramos skyrius	Socialinės paramos skyrius	n. d.	1 vnt.

Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. lapkričio 26 d. sprendimu Nr. T-197 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro steigimo“ buvo įkurta nauja biudžetinė įstaiga Zarasų

rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – biuras), kuris teiks visuomenės sveikatos stiprinimo ir stebėsenos paslaugas bei mokinių visuomenės sveikatos priežiūrą.

Plėtojant visuomenės sveikatos biuro materialinę aplinką, planuojama įsigyti automobilį. Numatoma plėsti sanatorinio gydymo paslaugų skaičių.

Zarasų rajono savivaldybės administracija vykdo visuomenės sveikatos rėmimo specialiąją programą. Šios programos priemonės finansuojamos iš rajono Savivaldybės biudžeto lėšų.

Zarasų rajono savivaldybės Bendruomenės sveikatos taryba (toliau – Sveikatos taryba) nustato rajono Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų naudojimo prioritetines sritis, atrenka ir vertina įstaigų ir organizacijų pateiktus Zarasų rajono visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos projektus, atlieka kitas funkcijas, priskirtas pagal Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos ir kitus įstatymus bei Sveikatos tarybos nuostatus.

Zarasų rajono savivaldybės viešoji įstaiga Zarasų ligoninė (toliau – Ligoninė) 2023 metais planuoja plėsti dienos chirurgijos paslaugas. Šių paslaugų teikimui reikalinga įsigyti medicininį diodinį lazerį – 1 vnt. ir jo priedus (šviesolaidinis venų zondas 400µm – 5vnt., šviesolaidinis venų zondas 600µm – 5vnt., dozavimo pompa – 1 vnt., vienkartinė sistema dozavimo pompai – 10 vnt., sterilus gelis po 20 g – 10 vnt.), kurių įsigijimo savikaina apie 15,0 tūkst. Eur.

Ligoninė yra pasirengusi visus būtinus dokumentus, paskelbusi viešąjį pirkimą saulės elektrinei (iki 80 KW galios) įrengti. Projekto sąmatinė vertė yra 84,1 tūkst. Eur., iš jų Europos Sąjungos finansavimas 63,5 tūkst. Eur ir nuosavos lėšos 20,6 tūkst. Eur.

02 uždavinys. Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, pakankamumą ir pasiekiamumą.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Įkurtas Zarasų rajono sveikatos centras	Socialinės paramos skyrius	Socialinės paramos skyrius	n. d.	1
Mobilių sveikatos priežiūros paslaugų teikimo komandų skaičius	Socialinės paramos skyrius	Socialinės paramos skyrius	n. d.	2

Zarasų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – biuras), teikia visuomenės sveikatos stiprinimo ir stebėsenos paslaugas bei mokinių visuomenės sveikatos priežiūrą Zarasų rajone. Kasmet iš savivaldybės biudžeto yra kompensuojamos asmenims, neapdraustiems socialiniu draudimu, ar pagal gydytojų nustatytą slaugos poreikį, Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos Zarasų ligoninės Palaikomojo gydymo ir slaugos skyriuje slaugos išlaidos. 2023 m. bus numatytos lėšos trūkstamos specialybės gydytojams ir rezidentams, atvykstantiems dirbti į Zarasų asmens sveikatos priežiūros įstaigas bei Zarasų asmens sveikatos įstaigų gydytojų persikvalifikavimo išlaidoms finansuoti, taip pat kelionių išlaidų kompensavimas atvykstantiems gydytojams iš kitų rajonų. Įgyvendinant sveikatos reformą, bus įkurtas Zarasų rajono sveikatos centras, plėtojamos mobilių sveikatos priežiūros paslaugų teikimas. Zarasų rajono gyventojai dalyvauja organizuojamose sveikatinimo renginiuose, sveikatą didinančiuose veiklose. Įgyvendinant šį uždavinį, tuberkulioze sergantiesiems pacientams yra dalinami maisto talonai ir kompensuojamos išlaidos nuvykti pas gydytojus ambulatorinio gydymo metu. Pagal gyventojų poreikį ir optimizuojant sveikatos paslaugų teikimą, bus sukurtos mobilios komandos, Zarasų ligoninėje veikia Baseino ir pirčių kompleksas. Pensinio amžiaus lankytojams yra taikoma bilieto nuolaida. Siekiant kompensuoti visą bilieto kainą tam tikslui numatomos lėšos. Trūkstant gydytojų į sveikatos įstaigas atvyksta gydytojai specialistai iš kitų rajonų. Siekiant pritraukti reikalingus specialistus, kelionės išlaidų kompensavimui numatomos lėšos.

Strateginis tikslas	Saugios socialinės aplinkos gyventojams plėtojimas	Kodas	2.4
----------------------------	---	--------------	------------

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2022 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Socialinės pašalpos gavėjų skaičius, tenkantis 1 tūkst. gyventojų (asm. / 1 000-iui gyv.)	Socialinės paramos skyrius	Socialinės paramos skyrius	38	Mažėjantis
Socialinių paslaugų poreikio patenkinimas (proc.)	Socialinės paramos skyrius	Socialinės paramos skyrius	n. d.	Ne mažiau kaip 95 proc.
Vaikų, kuriems per metus Zarasų rajono savivaldybėje nustatyta globa (rūpyba) skaičius (asmenys)	Lietuvos statistikos departamentas	Socialinės paramos skyrius	8	Mažėjantis
Zarasų rajono savivaldybėje per metus socialines paslaugas asmens namuose gavusių asmenų (gavėjų) skaičius (asmenys)	Lietuvos statistikos departamentas	Socialinės paramos skyrius	696	Didėjantis
Vidutinis laukimo socialinio būsto nuomos sąrašuose laikas (nuo įtraukimo į sąrašą iki nuomos sutarties pasirašymo) (m.)	Socialinės paramos skyrius	Socialinės paramos skyrius	n. d.	5 m.

Įgyvendinant programos 2 tikslą, bus modernizuojama socialinių paslaugų įstaigų infrastruktūra, optimizuojamas jų tinklas, toliau bus teikiamos socialinės paslaugos ir skiriamos socialinės išmokos Zaarsų rajono gyventojams teisės aktų nustatyta tvarka. Didelis dėmesys bus skiriamas mažinant socialinę atskirtį, bus teikiamos išmokos ukrainiečiams, pasitraukusiems nuo Rusijos karo veiksnių Ukrainoje ir teikiama pagalba, kuriama palanki vaikui ir šeimai aplinka.

01 uždavinys. Modernizuoti socialinių paslaugų įstaigų infrastruktūrą, optimizuoti jų tinklą (2.4.1).

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Socialinių paslaugų įstaigų ir organizacijų, kuriose atnaujinta ir (arba) išplėsta infrastruktūra, skaičius (vnt.)	Socialinės paramos skyrius	Socialinės paramos skyrius	n. d.	3 vnt.
Viešųjų pastatų ir aplinkos pritaikymas žmonių su negalia poreikiams (procentai)	Socialinės paramos skyrius	Socialinės paramos skyrius	n. d.	100 %

Įgyvendinant šį uždavinį, planuojama įsigyti vieną automobilį ir užtikrinti mobilios paslaugos teikimą. Bus atnaujinama socialinių paslaugų įstaigų informacinių technologijų aplinka (svetainių atnaujinimas).

02 uždavinys. Kokybiškų prieinamų, lengvai pasiekiamų bei kompleksinių socialinių paslaugų plėtra.

Įgyvendinant šį uždavinį bus teikiamos socialinės paslaugos pagal gyventojų poreikį, skiriamos socialinės išmokos bei teikiama piniginė socialinės parama teisės aktų nustatyta tvarka. Bus plečiamos socialinės priežiūros paslaugos per biudžetines įstaigas: Zarasų rajono socialinių paslaugų centrą ir Salako socialinės globos namus. Toliau plečiamos asmeninio asistento paslaugos neįgaliesiems bei socialinės reabilitacijos paslaugos. Yra numatomos rajono Savivaldybės biudžeto lėšos vienkartinės, sąlyginės, periodinės ir tikslinės pašalpos skyrimui Zarasų rajono nepasiturintiems gyventojams. 2023 m. bus teikiama Europos pagalbos fondo parama, didinamas socialinių paslaugų prieinamumas ir teikiama kokybiška socialinė parama, 2023 m. bus teikiamos asmens higienos (dušo) paslaugos,

transporto paslaugos, pagal gyventojų poreikį senyvo amžiaus asmenys ar asmenys su negalia yra apgyvendinami socialinės globos namuose, įvertinant šių asmenų finansines galimybes mokėti už socialinės globos paslaugas globos namuose. Planuojama pritaikyti Salako socialinės globos namų aplinką neįgaliesiems, įkurti „Senjorų darželį“ Socialinių paslaugų centre.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Suteiktų socialinių paslaugų skaičiaus padidėjimas per metus (proc.)	Socialinės paramos skyrius	Socialinės paramos skyrius	n. d.	5 %
Vietų skaičiaus padidėjimas sukurtoje infrastruktūroje (vnt.)	Socialinės paramos skyrius	Socialinės paramos skyrius	n. d.	15 vnt.

03 uždavinys. Skatinti socialinę integraciją ir mažinti socialinę atskirtį (2.4.3).

Šiuo uždaviniu siekiama efektyviai plėtoti Zarasų rajono savivaldybės socialinio būsto fondą. Zarasų rajono savivaldybės administracija, siekdama išplėsti galimybes apsirūpinti būstu asmenims ir šeimoms, turinčioms teisę į socialinio būsto nuomą, atsižvelgdama į poreikį didinti rajono Savivaldybės socialinio būsto fondą, skelbiamų derybų būdu 2023 m. planuoja įsigyti 2 butus už lėšas, gautas į rajono Savivaldybės biudžetą socialinio būsto fondo plėtrai, už parduotus rajono Savivaldybės būstus. Administracija pagal galimybes siekia įsigyti kuo aukštesnės energinio naudingumo klasės būstus.

Numatoma mokėti būsto nuomos arba išperkamosios būsto nuomos kompensacijas. Kasmet yra poreikis atlikti butų, esančių Zarasų rajono socialinio būsto fonde, remonto darbus, pagerinant gyvenimo kokybę rajono Savivaldybės socialinio būsto nuomininkams. Zarasų rajono savivaldybės socialinio būsto fondo butuose gyvenančioms daugiavaikėms šeimoms bei vienišiesiems neįgaliesiems asmenims bus įrengti dūmų detektoriai. Vadovaujantis Socialinio būsto nuomos sutarčių administravimo sutartimi, paslaugų teikėjas administruos 226 rajono Savivaldybės socialinio būsto nuomos sutarčių, laiku pateiks sąskaitas nuomininkams ir įteiks išpėjimus skolininkams. Iš nuompinigių už rajono Savivaldybės būstą savininkas (rajono Savivaldybė) apmokės būstų administravimo ir techninės priežiūros išlaidas, taip pat kaupiamąsias lėšas.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Šeimų, kurioms suteiktos kompleksinės paslaugos nuo visų poreikį kompleksinei pagalbai turinčių šeimų, dalis (proc.)	Socialinės paramos skyrius	Socialinės paramos skyrius	n. d.	90 %
Įsigytų socialinių būstų skaičius (vnt. per metus)	Turto valdymo ir viešųjų pirkimų skyrius	Turto valdymo ir viešųjų pirkimų skyrius	n. d.	2 vnt.

04 uždavinys. Kurti palankią vaikui ir šeimai aplinką (2.4.4).

Įgyvendinant šį uždavinį, bus plečiamas vaikų dienos centrų tinklas Zarasų rajone. Siekiant skatinti globą (rūpybą) šeimoje planuojama teikti bendrąsias socialines paslaugas ir pagalbos paslaugas esamiems ar būsimiems globėjams (rūpintojams), tėviams, budintiems globotojams, be tėvų globos likusiems vaikams bei jų šeimos nariams, šeimynoms. 2023 m. bus siekiama mažinti socialinę atskirtį teikiant kompleksines paslaugas šeimoms ir jų vaikams skiriamos ir mokamos socialinės išmokos, išmokos vaikams, vienkartinė išmoka gimus vaikui. Bus užtikrinamas socialinių paslaugų teikimas Zarasų rajono Antazavės socialinių paslaugų centre „Kartų namai“ vaikams, likusiems be tėvų globos, teikiamos bendruomeninės paslaugos bei apgyvendinimo savarankiškuose gyvenimo namuose

paslaugos. Kasmet Zarasų rajono savivaldybės biudžete yra numatomos lėšos socialinių paslaugų teikimui.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Šeimos, kuriose vykdomos socialinio darbo veiklos, skaičius nuo bendro tikslinės grupės šeimų dalis (proc.)	Socialinės paramos skyrius	Socialinės paramos skyrius	n. d.	80 %
Parengtų globėjų (rūpintojų) ir įtėvių skaičius (asmenys)	Socialinės paramos skyrius	Socialinės paramos skyrius	n. d.	10 vnt.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai:

Valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacija rajono Savivaldybės biudžetui; valstybės ir Savivaldybės biudžeto tarpusavio atsiskaitymų lėšos, rajono Savivaldybės biudžetas, Lietuvos Respublikos biudžeto lėšos, Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos, kitos lėšos.

2023 m. bus teikiamos nenustatytos tapatybės mirusių pervežimo medicinos ekspertizei ir palaikų saugojimo paslaugos.

Verslo ir investicijų programa (kodas - 13)

(programos pavadinimas)

PROGRAMOS APRAŠYMAS

Biudžetiniai metai	2023 m.			
Asignavimų valdytojai	Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktorius	Kodas:	188753461	
<p>Programa siekiama skatinti Zarasų rajono gyventojų verslumą, sudarant palankias sąlygas pradėti ir vykdyti veiklą naujai įsisteigusioms smulkiojo ir vidutinio verslo (SVV) įmonėms, pritraukti į Zarasų rajoną šalies ir užsienio investicijas skleidžiant informaciją apie verslo sąlygas ir galimybes Zarasuose. Programa siekiama įgyvendinti Zarasų rajono savivaldybės politiką turizmo srityje, skatinti ir vystyti turizmo plėtrą Zarasų rajone, kurti atviro, jaukaus, svetingo ir saugaus miesto įvaizdį. Programa siekiama skatinti vietinių turizmo subjektų iniciatyvumą informuojant visuomenę apie teikiamas turizmo paslaugas.</p> <p>Šia programa įgyvendinamos savarankiškosios savivaldybės funkcijos – sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymas.</p>				
Strateginis tikslas	Patrauklios ekonominės aplinkos kūrimas ir investicijų skatinimas		Kodas	1.1
Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Zarasų rajono materialinių investicijų, tenkančių 1-am gyventojui, santykis su šalies rodikliu (procentai)	Lietuvos statistikos departamentas	Investicijų ir plėtros skyrius	25,7 % (sudaro 25,7 % šalies vidurkio 2021 m.)	40 %
Zarasų rajono tiesioginių užsienio investicijų, tenkančių 1-am gyventojui, santykis su šalies rodikliu (procentai)	Lietuvos statistikos departamentas	Investicijų ir plėtros skyrius	2,2 % (sudaro 2,2 % šalies vidurkio)	10 %
Tikslas įgyvendinamas vykdant šiuos uždavinius:				

01 uždavinys. Gerinti verslo plėtros bei investicijų pritraukimo sąlygas (1.1.1).

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Pritaikytų verslo plėtrai ir investicijų teritorijų skaičius	Investicijų ir plėtros skyrius	Investicijų ir plėtros skyrius	n. d.	3 vnt.
Įkurtų bendradarbybės erdvių skaičius	Investicijų ir plėtros skyrius	Investicijų ir plėtros skyrius	n. d.	4 vnt.
Pritaikytų verslo plėtrai ir investicijoms objektų skaičius	Investicijų ir plėtros skyrius	Investicijų ir plėtros skyrius	n. d.	10 vnt.

Zarasų rajono savivaldybės investicinės aplinkos patrauklumo ir ekonominio potencialo didinimo srityje numatoma paruošti ekonominei bei verslo plėtrai esamas ar apleistas buvusias pramonės bei komercines teritorijas, pašalinant inžinerinės infrastruktūros trūkumus ir taikant priemones, mažinančia neigiamą ekonominės veiklos poveikį aplinkai, parengti ir pristatyti jas investuotojams. Šie veiksmai bus vykdomi kaip kompleksiniai funkcinės zonos VIZA elementai, skirti investicijų pritraukimui bei darbo vietų kūrimo skatinimui. Siekiant įrengti bendradarbybės erdves Malūno g. 2, Zarasuose bus atliekami projektavimo darbai.

Šiuo uždaviniu siekiama sudaryti prielaidas vietos produktų prekybai, kad ūkininkai galėtų parduoti savo užaugintą produkciją vietiniams gyventojams ir turistams. Sukūrus vietos amatų ir kultūros produktų bei vietos produktų prekybos sistemą, naudą gaus ne tik prekybininkai, bet ir Zarasų gyventojai galės įsigyti kokybiškų vietos produktų.

2023 m. planuojame rengti rajono ekonominės plėtros, investicijų pritraukimo galimybių studiją/ veiksmų planą.

02 uždavinys. Skatinti gyventojų verslumą bei ekonominį mobilumą (1.1.2).

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2022 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Zarasų savivaldybės verslumo lygio ¹ rodiklio santykis su šalies rodikliu (procentai)	Lietuvos statistikos departamentas	Investicijų ir plėtros skyrius	85,5 % (šalies vidurkis)	100 % (atitinka šalies vidurkį)
Gyventojų aktyvumas, vykdant individualią veiklą (gyventojų, besiverčiančių veikla pagal individualios veiklos pažymą ir verslo liudijimus, skaičius, tenkantis 1000-iui gyv.) proc.	Lietuvos statistikos departamentas	Investicijų ir plėtros skyrius	5,2 %	10%

Bus teikiama parama verslo plėtrai, metodinė ir techninė pagalba verslo įmonėms ir verslininkams, taikomos jiems lengvatos bei įvairios rinkodaros priemonės, ugdomas gyventojų, ypač jaunimo ekonominis ir socialinis verslumas, finansinis raštingumas naudojant įvairias institucines formas bei metodus. Parama smulkiam verslui bus teikiama konkurso būdu. Konkurso tikslas – skatinti gyventojų verslumą, smulkiojo verslo kūrimąsi ir plėtojimą. Programa siekiama remiant verslą prisidedant prie nedarbo mažinimo bei užimtumo didinimo Zarasų rajone. Toliau tęsiamas jaunimo verslumo ugdymo ir investicijų į darbo rinką priemonių įgyvendinimas.

Strateginis tikslas	Turizmo vystymas ir kurortinė plėtra	Kodas	1.2
----------------------------	---	--------------	------------

¹ Vadovaujantis Lietuvos statistikos departamentu, *verslumo lygis* – tai mažų ir vidutinių įmonių skaičius, tenkantis 1 000 gyventojų

Zarasai turi didelį potencialą kultūrinio ir aktyvaus poilsio turizmo srityje, tai sąlygoja rekreaciniai išteklių, jau sukurta kultūrinio turizmo ir aktyvaus poilsio infrastruktūra, susiformavę turistų srautai. Vystant turizmo sektorių, bus plėtojamas aktyvaus poilsio paslaugų ir pramogų, pažintinio, vandens turizmo infrastruktūra. Turizmo paslaugos bus praturtintos veiklomis, kurios supažindins turistus ir lankytojus su Aukštaitijos etninės kultūros paveldu ir tradicijomis, amatais ir papročiais. Svarbus elementas turizmo plėtros srityje bus informacinė sklaida apie teikiamas turizmo paslaugas naudojant naujausias, šiuolaikines informacines technologijas, taikomos įvairios rinkodarinės priemonės, panaudojant regioninius ir institucinius turizmo informacijos kanalus.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Zarasų rajono savivaldybėje apsilankiusių turistų skaičius (tūkst. asm. / metus)	lithuania.travel.lt	Zarasų TVIC	23 936	50 000

01 uždavinys. Stiprinti kurortinį ir turizmo potencialą (1.2.1).

Turimo potencialo panaudojimas kartu su kitomis funkcinės zonos VIZA savivaldybėmis formuotų didesnę turizmo bei rekreacinę patrauklumą vietinio ir užsienio turizmo rinkoms siūlant bendrus turizmo maršrutus, paslaugų įvairovę. Šių išteklių apjungimas bendrais maršrutais, dviračių ir pėsčiųjų takais, autoturizmo maršrutais, bendra kempingų sistema, bendru renginių ir pramogų organizavimu turistams ir lankytojams bei kitomis iniciatyvomis padidintų turistų srautus, mažintų sezoniskumą bei prisidėtų prie ekonominės plėtros Zarasų rajono savivaldybėje. Bus skatinamas kurorto infrastruktūros objektų (SPA, gydyklos, sanatorijos ir kt.) atsiradimas ir plėtra, siekiant išvystyti Zarasus į kurortą.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Kurortinių paslaugų teikimo objektų skaičius	Investicijų ir plėtros skyrius	Investicijų ir plėtros skyrius	n. d.	2 vnt.
Išplėstų ir (arba) atnaujintų viešosios rekreacijos ir aktyvaus poilsio, pažintinio turizmo paslaugų bei pramogų objektų skaičius	Investicijų ir plėtros skyrius	Investicijų ir plėtros skyrius	n. d.	4 vnt.

02 uždavinys. Pritaikyti gamtos paveldo objektus turizmui (1.2.2).

Uždaviniu siekiama plėsti ir (arba) atnaujinti turistinių ir rekreacinių objektų bei gamtos paveldo objektų ženklavimo ir nuorodų sistemą, sutvarkyti gamtos paveldo objektus ir pritaikyti juos turizmui.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Sutvarkytų, įrengtų ir pritaikytų lankymui savivaldybės kultūros ir gamtos paveldo objektų bei teritorijų skaičius	Investicijų ir plėtros skyrius	Investicijų ir plėtros skyrius	n. d.	4 vnt.
Suformuotų naujų turistų traukos objektų skaičius (vnt.)	Investicijų ir plėtros skyrius	Investicijų ir plėtros skyrius	n. d.	2 vnt.

03 uždavinys. Vystyti turizmo paslaugų rinkodarą ir informacinę sklaidą (1.2.3).

Turizmo informacijos teikimas yra pagrindinė priemonė, skatinanti atvykusius turistus ilgiau pasilikti vietovėje bei naudotis joje teikiamomis paslaugomis. Turizmo informacinės sistemos sukūrimas ir jos funkcionavimo užtikrinimas yra vienas esminių turistų traukos mechanizmų.

Siekiant skatinti atvykstantįjį turizmą, plečiant turistinės informacijos sklaidą išskiriamos šios veiklos kryptys:

- turizmo galimybių pristatymas tarptautiniuose ir respublikiniuose tiksliniuose turizmo renginiuose – parodose;
  - rinkodaros vykdymas, turizmo forumų organizavimas;
  - nemokamos informacijos teikimas turistams bei turistines paslaugas teikiantiems subjektams.
- Planuojama parengti, išleisti ir išplatinti leidinius, pristatančius Zarasų miestą bei rajoną ir jo turizmo produktus. Interneto erdvėje skleisti aktualią informaciją, parengti ateinančių metų krašto suvenyrų rinkinį ir kt.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Turistų skaičiaus augimas (turistų skaičius einamaisiais metais, palyginti su praeitais metais, matuojamas kasmet, proc.)	Lithuania.travel.lt	Zarasų TVIC	n. d.	Ne mažiau kaip 10 proc.
Rinkodaros kampanijų, didinančių rajono žinomumą, skaičius (vnt. per metus)	Zarasų TVIC	Zarasų TVIC	n. d.	2

Strateginis tikslas	Pažangaus žemės ūkio vystymas bei kaimo plėtra	Kodas	1.3
----------------------------	---	--------------	------------

Žemės ūkio sektorius Zarasų rajone išliks svarbia ekonominės veiklos dalimi, bus siekiama išlaikyti esamą žemės ūkio produkcijos gamybos struktūrą. Ūkiai, ypač ekologiniai, bus orientuojami kurti maisto tiekimo grandines arčiau galutinio vartotojo. Bus skatinamas bendradarbiavimas tarp ūkininkų didinant turimų išteklių panaudojimo efektyvumą. Vystant ir kuriant alternatyvias veiklas kaime reikėtų skatinti vietinio maisto sistemų (Zarasų rajone gaminamų, perdirbamų ir vartojamų maisto produktų, gėrimų ir kt.) atsiradimą, pagalbą realizuojant produkciją bei ieškant naujų rinkų.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Ūkio subjektų, dalyvaujančių vietinėse maisto sistemose, skaičius (vnt.)	Kaimo plėtros skyrius	Kaimo plėtros skyrius	n. d.	20
Įkurtų alternatyvių veiklų kaime skaičius (vnt.)	Zarasų rajono savivaldybėje veikiančių vietos veiklos grupių duomenys	Kaimo plėtros skyrius	n. d.	9 vnt.

01 uždavinys. Modernizuoti žemės ūkiui reikalingą infrastruktūrą, skatinti pažangų ūkininkavimą (1.3.1).

Šiuo uždaviniu bus siekiama įsteigti Zarasų rajono žemės savininkų asociaciją konsoliduotiems melioracijos projektams įgyvendinti, vystyti ir skatinti ekologinių žemės ūkio šakų atsiradimą ir plėtrą, skatinti vietinio maisto sistemų atsiradimą ir plėtojimą.

Bus teikiama metodinę pagalbą fiziniams asmenis dėl paramos kaimo vietovėse, organizuojami kaimiškų vietovių gyventojų verslumą bei alternatyvias žemės ūkiui veiklas kaime skatinantys mokymai. Planuojama bendrai finansuoti Sumanaus kaimo projektus ir iniciatyvas.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Kaimo plėtros skyriaus konsultuotų asmenų skaičius, kasmet (vnt.)	Kaimo plėtros skyrius	Kaimo plėtros skyrius	n. d.	50

Strateginis tikslas	Nevyriausybinių sektoriaus įtraukties į viešąjį valdymą didinimas	Kodas	4.2
----------------------------	--	--------------	------------

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Įgyvendintų projektų pagal Zarasų rajono savivaldybės teritorijoje veikiančių vietos veiklos grupių strategijas, proc.	Vietos veiklos grupės	Investicijų ir plėtros skyrius	n. d.	100%
NVO, BO ir kitų nevyriausybinių organizacijų skaičius augimas (procentai)	Jaunimo reikalų koordinatorius	Jaunimo reikalų koordinatorė	n. d.	60 %

01 uždavinys. Skatinti nevyriausybinių ir bendruomeninių organizacijų dalyvavimą viešajame valdyme ir viešųjų paslaugų teikime.

Bus teikiama finansinė parama nevyriausybinių, bendruomeninių organizacijų vykdomiems projektams, kuriama pritaikoma paskatų sistema, užtikrinanti nevyriausybinių organizacijų ir bendruomeninių organizacijų teikiamų paslaugų kokybės gerėjimą bei naujų mišrių viešųjų paslaugų atsiradimą, stiprinama seniūnaičių ir nevyriausybinių, bendruomeninių organizacijų lyderystė, užtikrinant būtinas kompetencijas, dalinai finansuojama Vietos veiklos grupių strategijų įgyvendinimas.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Suorganizuotų mokymų, kursų, seminarų skaičius kasmet (vnt.)	Jaunimo reikalų koordinatorius	Jaunimo reikalų koordinatorė	n. d.	4 vnt.
Viešųjų paslaugų dalis, perduota teikti NVO ir socialiniam verslui, proc.	Socialinės paramos skyrius	Socialinės paramos skyrius	n. d.	30%

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai: Zarasų rajono savivaldybės biudžetas, Europos Sąjungos, valstybės biudžeto ir kitos lėšos.

Viešojo ir vidaus administravimo programa (kodas - 14)

(programos pavadinimas)

PROGRAMOS APRAŠYMAS

Budžetiniai metai:	2023 m.		
Asignavimų valdytojai	Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktorius	Kodas:	188753461
	Zarasų rajono savivaldybės kontrolierius		188629232

<i>Programos parengimo argumentai:</i>				
Savivaldybė yra pagrindinis mechanizmas, sujungiantis bendruomenės poreikius ir savivaldybės bei visos valstybės politiką. Todėl nuo to, kaip kokybiškai ir racionaliai dirbs savivaldybės atstovaujamoji institucija ir vykdomoji institucija, priklauso visų vykdomų programų rezultatai bei rajono vystymosi perspektyvos.				
Savivaldybės prioritetas	Atsakinga bendruomenė ir piliečiams atvira savivalda	Kodas	4	
Strateginis tikslas	Efektyvus, į gyventojų ir verslo poreikius orientuotas valdymas	Kodas	4.1	
Programa orientuota į savivaldybės institucijų funkcionavimo užtikrinimą, administracinių paslaugų teikimą ir tobulinimą, savivaldybės veiklos viešumo užtikrinimą, reprezentacinių priemonių vykdymą. Programa apima savivaldybės paimtų paskolų gražinimo, palūkanų ir kitų paskolų aptarnavimo išlaidų mokėjimo bei bendrosios dotacijos kompensacijos valstybės biudžetui gražinimo valdymą. Programoje numatyti siekiai gerinti gyventojų aptarnavimą, formuoti teigiamą savivaldybės institucijų įvaizdį.				
Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Gyventojų pasitenkinimo gyvenimu Zarasų rajone vertinimas balais (iš 10 galimų), kasmet	Dokumentų valdymo skyrius	Dokumentų valdymo skyrius	n. d.	Ne mažiau kaip 8
Gyventojų pasitenkinimas viešosiomis paslaugomis vertinimo balas (balai iš 10)	Dokumentų valdymo skyrius	Dokumentų valdymo skyrius	n. d.	Ne mažiau kaip 8
Galimybių pateikti prašymus elektroniniu būdu Zarasų rajono savivaldybės administracijoje dalis nuo Savivaldybės administracijos teikiamų visų paslaugų skaičiaus (procentas)	Dokumentų valdymo skyrius	Dokumentų valdymo skyrius	n. d.	100 %
Tikslo įgyvendinimo aprašymas:				
01 uždavinys. Didinti savivaldybės valdymo ir veiklos efektyvumą (4.1.1).				
Rajono Savivaldybės administracijoje dirbantys darbuotojai organizuoja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme numatytų savarankiškųjų ir valstybinių (perduotų savivaldybėms) savivaldybių funkcijų įgyvendinimą. Rajono Savivaldybės administracijos veiklos organizavimo išlaidas sudaro valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, darbo užmokesčio fondas, komandiruočių ir kvalifikacijos kėlimo, ryšių paslaugų, administracijos reikmėms naudojamų pastatų ir automobilių išlaikymo ir priežiūros, kanceliarinių bei ūkinių prekių įsigijimo ir kitos išlaidos.				
Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu rajono Savivaldybės administracija turi užtikrinti atstovaujamosios institucijos – rajono Savivaldybės tarybos ir ją aptarnaujančio rajono Savivaldybės tarybos ir mero sekretoriato finansinį, ūkinį ir materialinį aprūpinimą. Rajono Savivaldybės tarybos ir mero sekretoriato išlaikymo išlaidas sudaro mero ir jo pavaduotojo darbo užmokesčio fondas, komandiruočių, automobilių išlaikymo ir priežiūros, ryšių, patalpų išlaikymo ir kitos išlaidos, išmokos rajono Savivaldybės tarybos nariams, skirtos paslaugoms, susijusioms su tarybos nario veikla, apmokėti ir pan.				
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nustatyta, kad mero atstovavimo Lietuvoje ir užsienyje išlaidoms finansuoti sudaromas Mero fondas.				
Teisės ir civilinės metrikacijos skyrius užtikrina viešąją tvarką rajono savivaldybės teritorijoje, organizuoja nusikaltimų ir teisės pažeidimų prevencijos programų rengimą, užtikrina rajono Savivaldybės teisės aktų, reglamentuojančių viešąją tvarką vykdymą, šio skyriaus funkcijoms vykdyti numatytos lėšos.				

Keleivių vežimas vietiniais maršrutais nustatomas Vietinio reguliaraus susisiekimo (priemiestinių) kelių transporto maršrutų aptarnavimo sutartyje. Bus kompensuojami keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugų nuostoliai.

Parengto Zarasų rajono savivaldybės administracinės naštos mažinimo plano priemonių tikslas – mažinti administracinę naštą juridiniams ir fiziniams asmenims. Informacinių technologijų plėtra leidžia optimizuoti įvairių sričių darbus bei kurti ir plėtoti elektroninę valdžią. Priemonėmis siekiama kuo mažesnėmis laiko sąnaudomis ir finansinėmis išlaidomis vykdyti teisės aktuose numatytus informacinius išpareigojimus, maksimaliai supaprastinti administracines procedūras, gerinti elektroninių administracinių paslaugų plėtojimą bei užtikrinti administracinės naštos stebėseną, viešumą ir prevenciją. Zarasų rajono savivaldybės administracija užtikrina lygių galimybių politikos įgyvendinimą rajone. Rajono Savivaldybėje įgyvendinama lygių galimybių politika.

Šiuo uždaviniu siekiama tobulinti Zarasų rajono savivaldybės darbuotojų (valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, rajono Savivaldybės tarybos narių) administracinius gebėjimus, jų kvalifikacijas ir kompetencijas bei didinti viešojo administravimo efektyvumą.

Organizuojamas turto perdavimas ir priėmimas, kai rajono Savivaldybei perduodamas valdyti ir naudoti patikėjimo teise Valstybei nuosavybės teise priklausantis turtas.

Kiekvienas metais vykdomi Zarasų rajono savivaldybei priklausančių patalpų remonto darbai.

Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos (toliau – Tarnyba) tikslai ir uždaviniai yra prižiūrėti, ar asignavimų valdytojai (biudžetinės įstaigos), Savivaldybės įmonės, taip pat kiti subjektai teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdo ir naudoja Zarasų rajono savivaldybės turtą ir patikėjimo teise valdomą valstybės turtą, kaip naudoja biudžeto lėšas bei kitus piniginius išteklius, įgyvendindami savivaldybės strateginius prioritetus, tikslus ir uždavinius. Šių tikslų ir uždavinių Tarnyba siekia įgyvendindama Viešojo ir vidaus administravimo programą bei Savivaldybės kontrolieriaus patvirtintą (Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui pritarus) Tarnybos metinį veiklos planą.

Valstybinės funkcijos – tai valstybės funkcijos perduotos savivaldybėms atsižvelgiant į gyventojų interesus. Šios funkcijos perduodamos įstatymais ir įgyvendinamos vadovaujantis teisės aktais. Savivaldybės, įgyvendindamos šias funkcijas, turi įstatymų nustatytą sprendimų priėmimo laisvę. Uždaviniui įgyvendinti yra numatytos ne visos valstybinės funkcijos, kurios yra numatytos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme. Dalies jų (susijusių su nemokamo maitinimo organizavimu bendrojo lavinimo mokyklose, socialine parama rajono gyventojams, žemės ūkio funkcijų įgyvendinimu ir kt.) įgyvendinimas numatytas kitose programose.

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme yra numatyta, kad rajono Savivaldybės biudžete gali būti sudaromas Administracijos direktoriaus rezervas, kuris turi būti ne didesnis kaip vienas procentas patvirtintų rajono Savivaldybės biudžeto asignavimų sumos. Jis naudojamas tik toms reikmėms, kurios nenumatytos sudarant ir tvirtinant rajono Savivaldybės biudžetą.

Paimtų ilgalaikių paskolų grąžinimo ir palūkanų mokėjimo priemonės išlaidas sudaro paskolų grąžinimo, palūkanų už paskolas mokėjimo, komisinių mokesčių bei kitų išlaidų, susijusių su paskolų aptarnavimu, mokėjimas. Savivaldybės skolinimosi poreikis planuojamas ir finansuojamas laikantis teisės aktuose nustatytų savivaldybių skolinimosi limitų. Lėšų poreikis paskolų grąžinimo ir aptarnavimo išlaidoms suplanuotas pagal pasirašytas paskolų sutartis bei įvertinus numatomą papildomą skolinimąsi.

Privatizuojant rajono Savivaldybei nuosavybės teise priklausantį turtą rengiami privatizavimo objektų sąrašai, įvertinami objektai, rengiamos objektų privatizavimo programos, pasirašomi privatizavimo sandoriai, kontroliuojamas jų vykdymas. Patalpos, kurios nereikalingos rajono Savivaldybės funkcijoms vykdyti, yra išnuomojamos, todėl skelbiami turto nuomos konkursai arba atnaujinamos pasibaigusios nuomos sutartys.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas	Siekiamybė (2030 m.)
-----------------------------------	------------------	---------------------------------	------------------	----------------------

			(2023 m.)	
Teigiamai vertinančių paslaugų kokybę asmenų (proc.)	Dokumentų valdymo skyrius	Dokumentų valdymo skyrius	n. d.	Ne mažiau kaip 8
Darbuotojų, teigiamai vertinančių darbo aplinką ir saugą, proc.	Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyrius	Apskaitos ir materialinio aprūpinimo skyrius	n. d.	Ne mažiau kaip 7

02 uždavinys. Skatinti modernių technologijų naudojimą viešųjų paslaugų administravimo srityje (4.1.2).

Įgyvendinant šį uždavinį numatoma atlikti veiklas, susijusias su informacinių technologijų tobulinimu ir naudojimu, kompiuterių ir programinės įrangos priežiūra, administravimu ir plėtra, kompiuterių tinklo valdymu ir plėtojimu. Bus užtikrinamas interneto ryšio palaikymas, eksploatacinių medžiagų išsigijimas, orgtechnikos, biuro įrangos remontas ir priežiūra, programinės įrangos licencijų nuoma, turimos programinės įrangos atnaujinimas, priežiūra ir konsultavimas. Zarasų rajono savivaldybės administracijos vykdomos informacinės visuomenės plėtros politikos pagrindinis principas – informacinių technologijų ir telekomunikacijų diegimas bei pritaikymas, siekiant efektyviausio rezultato.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Atnaujintų interneto svetainių skaičius (vnt.)	Dokumentų valdymo skyrius	Dokumentų valdymo skyrius	n. d.	11 vnt.
Viešųjų erdvių aprūpintų WiFi ryšiu proc.	Dokumentų valdymo skyrius	Dokumentų valdymo skyrius	n. d.	20 %

03 uždavinys. Stiprinti teigiamą rajono įvaizdį.

Rajono Savivaldybė siekia aktyvios gyventojų įtraukties į rajono gyvenimą, vystymą ir valdymą, informuoja visuomenę apie veiklą, svarbiausias rajono aktualijas, nuolat pateikdama informaciją įvairiomis žiniasklaidos priemonėmis: interneto svetainėse, socialiniuose tinkluose, vietinėje ir nacionalinėje spaudoje, radijuje, televizijoje.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Teigiamai vertinančių savivaldybės įvaizdį asmenų (proc.)	Dokumentų valdymo skyrius	Dokumentų valdymo skyrius	n. d.	75 %
Publikuotų straipsnių, pranešimų skaičius, kasmet (vnt.)	Dokumentų valdymo skyrius	Dokumentų valdymo skyrius	n. d.	6 vnt.

05 uždavinys. Stiprinti partnerystes ir tarpinstitucinį bendradarbiavimą (4.1.4).

2023–2025 m. rajono Savivaldybė toliau tęs dalyvavimą tarptautinių organizacijų veikloje, savivaldybių partnerių organizuojamuose renginiuose, pati kvies ir organizuos užsienio delegacijų priėmimus ir pristatymus apie Zarasų rajoną.

Zarasų rajono savivaldybė yra Lietuvos savivaldybių bei Lietuvos savivaldybių seniūnų asociacijų narė, todėl kasmet įsipareigoja sumokėti nario mokestį už dalyvavimą jose.

Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Duomenų šaltinis	Atsakingas už duomenų pateikimą	Atskaitos taškas (2023 m.)	Siekiamybė (2030 m.)
Naujų užsienio partnerių skaičius (vnt.)	Investicijų ir plėtros skyrius	Investicijų ir plėtros skyrius	n. d.	4 vnt.

Suorganizuotų ir lankytų susitikimų, renginių skaičius kasmet (vnt.)	Investicijų ir plėtros skyrius	Investicijų ir plėtros skyrius	n. d.	4 vnt.
--	--------------------------------	--------------------------------	-------	--------

---